DE PRAEPOSITIONUM USU PROCOPIANO.

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

AB AMPLISSIMO

PHILOSOPHORUM ORDINE ERLANGENSI

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

JOHANNES SCHEFTLEIN.

RATISBONAE.

TYPIS M. WASNERI.

MDCCCXCIII.

DE PRAEPOSITIONUM USU PROCOPIANO.

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

AB AMPLISSIMO

PHILOSOPHORUM ORDINE ERLANGENSI

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

JOHANNES SCHEFTLEIN.

RATISBONAE.

TYPIS M. WASNERI.

MDCCCXCIII.

Procopius, rhetor Caesariensis, qui maximam partem rerum Justiniani temporibus gestarum conscripsit, in eis scriptoribus numerandus est, quorum dicendi consuetudinem, quam accurate exquirerent, usque ad hunc diem pauci existimabant dignam. Nam complures quidem docti haud pauca Thucydidea et Herodotea in libris eius invenerunt, sed res grammaticae, quae apud ceteros scriptores summo tractantur studio, plane iacere videntur apud Procopium. Quod quidem maxime mirum est; nam qui libros eius quam maxima perscrutabitur cura, multa ab Atticorum sermone aliena inveniet. Ac primum quidem in modorum, qui vocantur, usu, tum vero in praepositionibus adhibendis permulta eius propria occurrunt. [1]) Quae cum ita sint, mihi proposui, ut illa quaestione de modorum usu in aliud tempus dilata praepositionum usum Procopianum illustrare inciperem. Dolendum autem est, quod editione Dindorfi, [2]) quem incredibili festinatione et socordia editoris munere perfunctum esse Herwerden, vir de emendandis Procopi libris optime meritus, suo iure dicit[3]), incerto nitimur fundamento. Procopius enim nonnunquam sane in praepositionibus quoque adhibendis ab Atticorum sermone prorsus abhorruerit, at tanta, quanta ex illa editione elucet, socordia certe usus non est.

Quae praefatus primum de frequentia praepositionum, tum de singularum notione eis, quae Procopio cum Atticis scriptoribus communia sunt, plerumque omissis, quantum in me erit, disseram.

---

[1]) Krumbacher in libro, qui inscribitur Geschichte der byz. Litteratur von Justinian bis zum Ende des oström. Reiches pag. 44 haec facit verba: „In der Syntax verrät sich bei Prokop das Schwinden des altgriechischen Sprachgefühls; Symptome hiefür sind der unpassende Gebrauch des Optativs und die Verwirrung in der Konstruktion der Präpositionen."

[2]) Corpus scriptorum historiae Byzantinae, pars II. Procopius. Ex recensione G. Dindorfi, Bonnae 1833—1838.

[3]) Mnemosyne, vol. nonum, Lugd. Batav. 1881, p. 151.

A.

Ne longis moremur ambagibus, illam tantam praepositionum frequentiam ac multitudinem a Procopio usurpatam variis verborum nominumque παραφράσεως, quam dicunt, generibus illustraturus sum. Procopium enim, ut ceteros posterioris aetatis scriptores, id, quod ab Atticis uno verbo vel uno nomine dici solet, adhibita praepositione pluribus exprimere iuvat.

I.

Quibus praemissis ab eis locutionibus ordiar, quibus verborum significationes depinguntur.

1) Ac primum quidem eiusmodi exempla afferam, in quibus adhibita ἐν praepositione verba εἶναι, γίγνεσθαι, ἔχειν, ποιεῖσθαι cum aliquo nomine constructa notionem unius verbi exprimant. Quem dicendi usum apud Procopium frequentissimum et admodum varium cum ex aliis tum ex his exemplis optime intellegas:

α) εἶναι:

ἐν ἐλπίδι: V. I, 5, 333, 6[1]) — Xen. Hell., VII, 2, 10; Thuc. VII, 46; Appian Civ. IV, 133 (ἐν ἐλπίσιν);

ἐν φυλακῇ: P. I, 25, 129, 5 — Hdt. III, 152; Thuc. II, 13, 7; III, 74, 3; IV, 55, 1;

ἐν ἡδονῇ: P. I, 6, 30, 11; G. I, 1, 11, 4; 8, 42, 18; III. 37, 438,16 — Hdt. IV. 139; VII, 15; VII. 160; — Thuc. I. 99, 2;

ἐν παρασκευῇ: P. II, 21, 247, 2 — Thuc. II, 80, 3; II, 101, 2; VI. 26, 2; VIII. 14, 3;

ἐν δυνάμει: V. II, 23, 512, 21 — Thuc. III, 93; Plato, Rep. 1, p. 328 C.;

ἐν ἐξουσίᾳ: V. I, 5, 334, 2 — App. Pun. 52, 66;

---

[1]) Locos Procopianos sic afferam, ut littera P. bellum Persicum, V. Vandalicum G Gothicum, ae. de aedificiis librum, A. historiam arcanam significet.

ἐν φροντίδι: V. II, 1, 413, 13; G. I. 16, 83, 23 — Hdt. I, 111; Xen. Hell. VI, 5, 33; Cyr. V, 2, 5; App. Hisp. 9;
ἐν ἐπιθυμίᾳ μεγάλῃ: V. II, 7, 439, 21 — Dio Cass. 42, 4;
ἐν ἐπιμελείᾳ: V. II, 14, 472, 2;
ἐν εὐπορίᾳ: V. II, 20, 497, 12;
ἐν βουλῇ: P. I, 24, 125, 16;

β) γίγνεσθαι:

ἐν σπουδῇ: G. I, 4, 22, 13;
ἐν ἐπιθυμίᾳ: G. I, 17, 85, 6;
ἐν πένθει μεγάλῳ: G. II, 1, 149, 18; 2, 153, 23; III, 6, 302, 5;
ἐν θαύματι μεγάλῳ: G. IV, 12, 521, 3 — Hdt. III, 3;
ἐν φροντίδι μεγάλῃ: G. III, 37, 440, 9 — Hdt. II, 104; Xen. Cyr. VI, 2, 12;
ἐν θάμβει μεγάλῳ: P. I, 17, 35, 8; G. III, 35, 428, 11;
ἐν δείμασι μεγάλοις: P. I, 25, 130, 15;
ἐν δέει μεγάλῳ: P. II, 11, 201, 7; V. II, 8, 443, 14; G. I, 20, 101, 12;
ἐν ἐξουσίᾳ: V. I, 5, 334, 2 — Plato Gorg. p. 526 A; Herodian. III, 2, 4;
ἐν ἀπόρῳ: G. III, 39, 448, 3 — Arr. exp. Alex. VI, 10;
ἐν βουλῇ: G. III, 32, 414, 2;
ἐν παρασκευῇ: P. I, 14, 67, 21; V. I, 15, 376, 13; G. I, 2, 15, 19 — App. Civ. II, 87;
ἐν ἀμηχανίᾳ: V. I, 10, 354, 9; G. III, 34, 426, 21; III, 38, 443, 6;
ἐν πείρᾳ τινός: V. I, 12, 364, 20; II, 7, 440, 18; G. II, 22, 236, 7 — App. Civ. II, 150;
ἐν κινδύνοις: V. I, 20. 392, 20 — Thuc. V, 90 (ἐν κινδύνῳ);

γ) ἔχειν τι

ἐν νῷ: P. I, 7, 32, 19; II, 25, 266, 14; V. I, 2, 313, 18; 4, 326, 14; G. I, 17, 86, 13, et alibi — Hdt. I, 10; Thuc. V, 45, 3; Xen. Anab. III, 3, 2; Plato Euthyd. p. 274 A;
ἐν φυλακῇ: P. I, 4, 18, 9; 7, 33, 10; V. I, 7, 318, 17; II, 5, 431, 4; G. I, 4, 23, 14; 7, 36, 16; A. 3, 26, 3 — Hdt. I, 160; III, 152; VII 207; Thuc. III, 34 3;
ἐν βουλῇ: P. I, 23, 114, 19; V. I, 3, 323, 9; G. II, 6, 167, 18; A. 9, 16, 96, 16 — Hdt. III, 78;
ἐν σπουδῇ: P. I, 5, 26, 19; 51, 108, 19; II, 3, 158, 15; G. I, 3, 17, 5; A. 1, 13, 6; 15, 17;

ἐν ἐλπίδι: P. I, 4, 18, 12; V. II, 1, 412, 9; 15 — App. Mithr. 57; Civ. I, 11;

ἐν τιμῇ: P. I, 24, 118, 11; V. II, 16, 483, 15; G. I, 4, 25, 21; 10, 55, 9 — Arr. exp. Alex. I, 25;

ἐν εὐφημίαις: P. II, 21, 247, 21;

ἐν ἀπόρῳ: G. II, 10, 186, 13; V. I, 8, 348, 21; II. 4, 424, 18; 10, 447, 18. Quibus locis adnotat Herwerden, Mnem. IX. p. 107: „Vitiose dictum est ἔχων ἐν ἀπόρῳ pro ἔχεσθαι. Thucydides (I, 25) de Epidamniis dixit ἐν ἀπόρῳ εἴχοντο θέσθαι τὸ παρόν, ad cuius loci exemplum vide, ne Procopius ter corrigendus sit.“ Equidem probo, quae dicit Schenkl (Bursian-Müller, Jahresbericht 38. Bd. p. 255): Prokop kann dort, vgl. Lex. Vind. 175, 6, εἶχον oder wie einige codd. εἶχον τὸ gelesen haben.“

ἐν πείρᾳ: V. I, 18, 386, 20 — App. Mithr. 62;

ἐν ἐξουσίᾳ: P. II, 15, 220, 2; A, 5, 37, 7;

ἐν μνήμῃ: G. I, 4, 23, 3; A. 4, 32, 20; 16, 97, 18;

ἐν ὀλιγωρίᾳ πολλῇ: G. III, 20, 362, 8;

ἐν παρασκευῇ: P. II, 27, 274, 18; V. I, 2, 316, 2; 317, 20; G. I, 10, 50, 9;

ἐν ὑποψίᾳ: V. II, 1, 412, 20; G. III, 40, 455, 1 — App. Hann. III, 17; Mithr. 105, 108; Plut. Artax. 25;

ἐν εὐχῇ: V. II, 5, 432, 14;

ἐν σιγῇ: V. II, 3, 422, 20;

ἐν σιωπῇ: V. I, 24, 405, 16; II, 4, 428, 13;

ἐν ἀλογίᾳ: G. II, 30, 272, 20 — Hdt. VI, 75; II, 141 (ἐν ἀλογίῃσιν);

δ) ποιεῖσθαί τι, τινα:

ἐν ἀλογίᾳ: P. I, 3, 14, 13; 15, 77, 20; II, 11, 202, 20 (ἐν πάσῃ ἀλογίᾳ); V. I. 20, 395, 2; 21, 502, 18; A. 4, 35, 16 — Hdt. VII, 226*);

ἐν οὐδενὶ λόγῳ: V. I, 4, 327, 5; II, 15, 475, 18; G. I, 4, 22, 3; 7, 34, 15; P. II, 18, 231, 7, ubi Herwerden necessariam vocem λόγῳ supplevit. (Mnem. IX. p. 106); A. 2, 21, 15 — Hdt. I, 153; III, 50; VII, 14;

*) cf. Lundberg, de ratione Herodotea praepositionibus utendi a scriptoribus Atticis diversa, comm. acad, Upsalae 1869, p. 16.

ἐν ὀλιγωρίᾳ: P. I, 17, 85, 18; V. II, 8, 441, 19; G. I, 12, 66, 16; III, 39, 447, 11; IV, 14, 532, 1; ae. II, 10, 236, 26 — Thuc. IV, 5, 1; VII, 3, 2; Dio Cass. 49, 13;
ἐν θαύματι: P. II, 11, 199, 16; 18, 229, 3; V. I, 4, 324, 4; II, 20, 499, 5; G. I, 11, 57, 4; 14, 76, 8; 27, 128, 23; II, 17, 214, 15; 19, 224, 1; III, 1, 283, 7 — App. Civ. II, 142, 146;
ἐν ἁρπαγῇ: V. II, 19, 497, 5;
ἐν βουλῇ: P. I, 24, 126, 14; V. I, 10, 353, 13; G. II, 6, 168, 2; 7, 173, 7; II, 16, 210, 4; 17, 216, 22; 236, 3; A. 2, 18, 22; ae. II, 2, 215, 1;
ἐν εὐφημίαις: G. I, 23, 114, 1;
ἐν ἐπιμελείᾳ: ae. II, 9, 235, 9;
ἐν νῷ: P. II, 9, 194, 5; V. II. 4, 424, 18; 20, 498, 21; G. I, 29, 138, 15; ae. II, 3, 218, 17;
ἐν παρασκευῇ: P. I, 7, 37, 7; II, 5, 174, 7; 27, 279, 22; V. I. 4, 330, 10; 17, 383, 10; 18; II. 5, 429, 23; G. II; 24, 244, 8; III, 18, 351, 1; III, 37, 438, 2: *αὖθις (ἐς) τὸν πόλεμον ἐν παρασκευῇ ἐποιεῖτο*, quo loco Herwerden optimo iure praepositionem *ἐς* delevit (cf. Mnem. IX. p. 152), nisi forte articulus *τὰ* supplendus est.
ἐν πένθει: G. II, 22, 235, 1; III, 26, 389, 6;
ἐν προνοίᾳ: ae. V, 1, 311, 6;
ἐν βουλῇ τε καὶ προνοίᾳ: ae. V, 5, 318, 13;
ἐν σπουδῇ: P. I, 4, 21, 23; II, 11, 203, 16; G. II, 26, 254, 4, III, 1, 284, 1; A. 9, 64, 17; 13, 86, 13; 22, 128, 6;
ἐν φυλακῇ: V. I, 9, 351, 24; II, 1, 412, 6; G. I, 11, 58, 24.

Huc addam:

καθίστασθαι ἐν δείματι μεγάλῳ: G. II, 32, 236, 2;
„ ἐν ἐπιθυμίᾳ: G. II, 3, 156, 10;
„ ἐν ἐπιμελείᾳ: A. 21, 120, 13;

cum participio:

καθεστῶτες ἐν θορύβῳ: G. I, 18, 92, 21;
„ ἐν παρασκευῇ: G. II, 5, 166, 21.

2) Deinde notemus exempla, in quibus praepositione *ἐς* adhibita varia nomina cum verbis *ἐλθεῖν, ἥκειν, πίπτειν, τρέπεσθαι, καθίστασθαι* coniuncta unius verbi notionem exprimant. Ut alias eiusmodi formulas etiam ab Atticis

scriptoribus saepe adhibitas omittam velut *ἐς δέος*, *ἐς κίνδυνον ἐλθεῖν*, has tantum commemorem, quae alibi haud ita saepe occurrunt:

α) *ἐλθεῖν*:

ἐς ἀπόγνωσίν τινος: G. IV, 7, 489, 3; 14, 530, 13;
ἐς ἀκοήν τινος: A. 20, 117, 20;
ἐς γάμον τινί: V. II, 14, 470, 7; A. 17, 101, 11;
ἐς γῆρας: P. I, 10, 48, 20;
ἐς ἥβην: G. I, 2, 14, 19;
ἐς ἔννοιαν: P. II, 8, 188, 6; 11, 202, 1; 15, 220, 12; G. IV, 7, 489, 23;
ἐς κόρον τινός: P. I, 5, 30, 5; 7, 37, 14; V. I, 17, 383, 4; 193, 1;
ἐς λήθην τινός: P. II, 9, 193, 1 (*ἀφῖχθαι*);
ἐς μνήμην τινός: G. I, 24, 118, 16; G. II, 18, 220, 1;
ἐς οἶκτόν τινος: G. I, 9, 48, 21 (*ἥκειν*);
ἐς ὀλιγωρίαν τινός: V. II, 18, 492, 14;
ἐς πεῖράν τινος: G. I, 10, 54, 20; 28, 131, 5 (*ἥκειν*); II, 6, 168, 6;
ἐς φροντίδα τινός: P. I, 4, 21, 20.

Similiter dicit Procopius:

ἐκπεσεῖν ἐς δίωξιν ἐπὶ πλεῖστον: G. III, 13, 327, 21 pro *διώκειν ἐπὶ πλεῖστον*: G. III, 24, 381, 1;
„ *ἐς ἀποπληξίαν*: G. I, 10, 55, 11;
ἐμπεσεῖν ἐς κύκλωσιν: G. II, 1, 149, 15; II, 18, 219, 22; III, 18, 353, 20;
πεσεῖν ἐς ὀρρωδίαν: G. III, 4, 298, 5;
τρέπεσθαι ἐς ἀπόνοιαν: A. 7, 47, 14;
„ *ἐς ὀλιγωρίαν*: G. III, 28, 396, 17 — Thuc. II, 52, 3;

β) *καθίστασθαι*:

ἐς ἀρχήν: G. II, 29, 268, 17; 30, 274, 20;
ἐς δέος: V. II, 1, 413, 4; G. I, 25, 120, 3;
ἐς θόρυβον: P. II, 19, 238, 8; V. II, 21, 502, 21; G. II, 1, 146, 14; III, 36, 434, 5;
ἐς λόγους: G. III, 8, 310, 12; A. 38, 1;
ἐς μάχην: P. II, 8, 187, 18; II, 19, 233, 16; V. I, 17, 381, 19; G. I, 12, 64, 13;
ἐς πόλεμον: P. I, 14, 67, 19; V. I, 20, 394, 14; G. I, 5, 26, 3; III, 8, 311, 12;

ἐς πολιορκίαν: P. I, 8, 40, 16; II, 19, 233, 1; V. I. 4, 331, 3; II, 15, 476, 7; G. I, 1, 8, 4; 8, 44, 19;
ἐς φυγήν: G. I, 28, 133, 2;
ἐς φόβον: G. I, 18, 90, 21.

Quae dicendi consuetudo cum locutionibus, quas cum Thucydide*) communes habet Procopius, praemissis tum his exemplis affirmatur:

ἐς ἀγῶνα: P. II, 7, 184, 14; V. I, 15, 374, 8; II, 2, 419, 17; G. I, 8, 40, 22;
ἐς ἀθυμίαν: G. III, 2, 288, 2;
ἐς ἀμηχανίαν: G. II, 24, 245, 23; 25, 250, 9;
ἐς ἀμφίβολον: G. I, 11, 59, 21;
ἐς ἀπορίαν: G. II, 29, 268, 15; 30, 274, 3;
ἐς βασιλείαν: G. II, 29, 268, 15; 30, 274, 3;
ἐς βούλευμα: G. III, 31, 405, 14;
ἐς βουλήν: P. II, 16, 223, 8;
ἐς δίωξιν: G. II, 5, 165, 17;
ἐς ἐπιβουλήν: G. II, 9, 183, 7; P. I, 3, 14, 18; V. I, 4, 329, 5;
ἐς εὔνοιαν: G. I, 24, 116, 2;
ἐς κίνδυνον: P. I, 17, 86, 19 (corr. πολέμου); II, 19, 238, 5; V. II, 11, 452, 19; 15, 477, 13; G. II, 3, 157, 12; 25, 251, 1;
ἐς ξυμβολήν: P. I, 20, 105, 15; V. I, 8, 348, 13; G. I, 28, 133, 23; III, 14, 335, 15;
ἐς ξυμμαχίαν: G. II, 14, 199, 16;
ἐς ξυνθήκας: V. II, 21, 505, 1; G. IV, 25, 592, 19;
ἐς ὀλιγωρίαν: P. II, 17, 227, 6;
ἐς παράταξιν: V. II, 2, 417, 16;
ἐς πρᾶξιν: P. I, 25, 132, 22; G. IV, 29, 613, 4;
ἐς πρεσβείαν: P. II, 2, 156, 14; 22; G. II, 22, 237, 12;
ἐς προδοσίαν: G. I, 8, 43, 15.
ἐς στάσιν: P. I, 24, 123, 2; ae. VI, 1, 331, 1;
ἐς ταραχήν: P. II, 21, 244, 21; 246, 12; V. II, 15, 480, 16; G. I, 18, 92, 20; II, 24, 244, 11; III, 2, 287, 21;

---

*) cf. Golisch. de praepositionum usu Thucydideo, Programm 1859, p. 4.

ἐς χεῖρας: P. II, 6, 176, 19;
ἐς χρείαν: G. IV, 11, 510, 16.

Huc pertinent etiam locutiones:

χρῆσθαι ὑποψίᾳ ἔς τινα: G. I, 11, 57, 7; II, 10, 185, 4; 18, 217, 19; V. II, 27, 527, 6;
„ ὀλιγωρίᾳ: V. II, 16, 485, 12;
„ ὀργῇ: V. II, 13, 468, 17 — Hdt. VI, 85; Thuc. I, 130; Soph. Oed. T. 1241;
„ ἐνέδραις: P. II, 24, 266, 15;
„ ἐπιβουλῇ: G. I, 1, 10, 3; III, 7, 308, 6;
„ παρανομίᾳ: V. I, 3, 321, 21;
ἔχεσθαι ἀπιστίᾳ πολλῇ: P. I, 5, 26, 15;
„ ὑποψίᾳ τε καὶ ἀπιστίᾳ πολλῇ: P. II, 28, 282, 20; G. III, 8, 18, 353, 13; 9, 315;
„ δέει: V. II, 26, 520, 2 — Thuc. VI, 85, 3;
„ δέει καὶ φροντίδι πολλῇ: G. II, 18, 219, 10;
„ ὀλιγωρίᾳ πολλῇ: A. 9, 66, 13;
„ φθόνῳ: P. II, 3, 158, 8; A. 9, 58, 13;
„ ὀργῇ: G. II, 2, 151, 3; Hdt. I, 141;
„ θυμῷ πολλῷ: P. I, 4, 21, 6; G. II, 21, 232, 21;
ποιεῖσθαι ἐνέδραν: G. I, 29, 137, 21;
„ ἐπιβολήν: G. II, 5, 165, 2;
„ κόλασιν: P. II, 5. 173, 10; ae. V, 7, 325, 12;
„ ἐπίδειξιν: G. I, 17, 86, 20.

3) Tum sequuntur exempla, in quibus praepositione διά adhibita variis nominibus cum verbis coniunctis notionem unius verbi expressam facile intellegas:

ἄγειν τινὰ διὰ τιμῆς: P. II, 28, 286, 3; G. IV, 21, 569, 6, ubi scribendum est ἦγε pro ἧγε — App. Civil. II, 20; III, 80;
ἔχειν τινὰ δι' ὀργῆς: P. I, 11, 56, 10; II, 3, 160, 22; 17, 224, 13; V. I, 10, 353, 3; A. 16, 99, 1; G. III, 25, 382, 19 — Thuc. II, 64; cf. Golisch διά; App. Civil. II, 126; Plut. Them. c. 24.
„ τινὰ δι' ὑποψίας: P. I, 22, 113, 13 — App. Syr. 15.
„ τι διὰ σπουδῆς: G. III, 37, 437, 7; IV, 7, 489, 1; 12, 520, 14; A. 2, 24, 12;
εἶναι διὰ σπουδῆς: G. IV, 17, 546, 18;
ἰέναι διὰ μάχης τινί: V. II, 13, 466, 22; G. I, 11, 57, 6; III, 34, 419, 13; 1, 285, 10 — Hdt. 6, 9; App. Mithr. 96; Xen. An. III, 2, 8 διὰ πολέμου ἰέναι τινί.

II.

Quae de verbis per ambages dictis praefati afferamus exempla, in quibus praepositiones cum suis casibus pro uno nomine ponuntur.

1) Ac primum quidem Procopius exemplum Polybi, Appiani aliorumque scriptorum posteriorum secutus pro *ὁ βουλευτής* vel pro adjectivo *βουλευτικός* dicere solet:
ἀνὴρ ἐκ βουλῆς: P. I, 24, 124, 15; G. I, 3, 18, 13;
ἄνδρες ἐκ βουλῆς: V. II, 16, 482, 21.

Praecedente articulo:
οἱ ἐκ βουλῆς: G. I, 20, 99, 11;
τῶν ἐκ βουλῆς πλείστους: G. I, 11, 61, 10; 20, 99, 17;
τοῖς ἐκ βουλῆς: G. I, 11, 61, 3; III, 1, 280, 8;
τοὺς ἐκ βουλῆς: A. 11, 77, 10;
ἤδη δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐκ βουλῆς ξυνιόντων πολλαὶ μὲν ἐλέγοντο γνῶμαι: P. I, 24, 124, 12;
πρέσβεις πρὸς τοὺς ἐκ βουλῆς ἔπεμψε: V. I, 2, 315, 9;
μετά γε τοὺς ἐκ τῆς συγκλήτου βουλῆς: A. 11, 77, 8;
τῶν ἀπὸ τῆς συγκλήτου βουλῆς: A. 12, 79, 6;
τῶν ἀπὸ βουλῆς ἔνιοι: P. I, 24, 121, 11 — Arr. exp. Alex. III, 5, 7.

Alia exempla sunt:
ἄνδρα ἐκ γερουσίας: V. I, 6, 336, 11;
παρὰ τῶν ἀπὸ σκηνῆς: V. I, 321, 14.

Quem dicendi usum apud Polybium latius patentem exemplis illustravit Krebs;*) ex aliis inferioris aetatis scriptoribus exempla collegit Krumbholz. **)

2) Deinde Procopium pro adiectivo et apud Romanos et apud Graecos scriptores urbaniores ad patriam alicuius indicandam frequentato praepositionem *ἐκ* usurpare iuvat:
Δικελάριος ἐκ Θρᾴκης: P. I, 12, 59, 18; II, 30, 297, 3; G. IV, 9, 498, 3; A. 1, 14, 1; cf. *Φλωρέντιος Θρᾷξ:* P. I, 15, 76, 10; *Ῥουφῖνον τὸν Θρᾷκα:* V. II, 10, 447, 22;
ξὺν Θεοδώρῳ τῷ ἐκ Καππαδοκίας: V. II, 8, 444, 19;
Θευδώρου τοῦ ἐκ Καππαδοκίας: V. II, 14, 474, 13; cf. 473, 18: *Θεύδωρος ὁ Καππαδόκης.*

---

*) Die Präpositionen bei Polybius p. 63.
**) De praepositionum usu Appianeo, diss. inaug., Jenae 1885, p. 7.

Similiter γυναῖκα ἐξ Ἱσπανίας γαμετὴν ἐποιήσατο: G. I, 12, 68, 16. Quocum cf. Caes. bell. Gall. V, 27: mittitur Qu. Iunius ex Hispania quidam.

III.

Quae de nominibus per παράφρασιν dictis attulimus exempla, enumerasse satis habeo. Jam vero ad ea progrediemur unde Procopium pleonastice praepositionibus usum esse apparet, ubi ipse per se casus stare poterat.

1) Ac primum quidem scriptorem nostrum iuvat locutionibus uti, in quibus praepositio ἐν cum suo nomine pro mero accusativo, qui dicitur, praedicativo ponitur:

ποιεῖσθαί τινα ἐν ἀμφιβόλῳ: G. II, 24, 245, 14; IV, 29, 611, 20; cf ἀμφιβόλους 31, 618, 23;

ποιεῖσθαί τινα ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ: V. II, 3, 423, 5 — Hdt. III, 125;

ποιεῖσθαί τινα ἐν γαμετῆς λόγῳ: G. I, 13, 70, 2; V. II, 14, 470, 3 (γαμετῶν); cf. γαμετήν: G. I, 12, 68, 16;

παρέχεσθαι τόν τε παῖδα καὶ τὴν μητέρα ἐν ὁμήρων λόγῳ: V. II, 27, 526, 2; cf. τόν τε παῖδα ὅμηρον ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὁμολογίᾳ παρέσχετο;

φυλάσσειν τινὰ ἐν ὁμήρων λόγῳ: G. III, 23, 374, 14; item ἔχειν: G. I, 11, 61, 10; διδόναι: P. II, 21, 247, 15; λαβεῖν: V. II, 25, 517, 14; G. IV, 9, 498, 7;

πέμπειν χιλίους ἐν δορυφόρων λόγῳ: V. I, 8, 346, 11;

παραδιδόναι τινὰ ἐν ὁμήρου μοίρᾳ: V. I, 4, 327, 15; ἐν ἀνδραπόδων μοίρᾳ: V. I, 5, 333, 15. Huc spectat etiam

ἔχειν τι ἐν τῷ βεβαίῳ: P. II, 28, 284, 21; V. I, 25, 406, 21; διασώζεσθαι: G. I, 1, 10, 11; τίθεσθαι: P. II, 10, 198, 24; cf. εἶναι ἐν τῷ βεβαίῳ: P. I, 19, 103, 19; ἐν ἴσῳ: G. III, 8, 311, 1; Eur. Iph. A. 1199; Thuc. II, 60, 6; IV, 10, 4; Dio Cass. 58, 16.

(De verbis δρᾶν, κακουργεῖν sim. cf. praep. ἐς.)

2) Deinde nostrum erit exempla afferre, ubi praepositiones a Procopio usurpantur pro mero dativo.

α) Ac primum quidem pro dativo modali praepositio ξύν, plerumque apposito πολύς vel πᾶς ad animi affectum vel rationem, quo quid fiat, indicandam

multo frequentius adhibetur quam ab Atticis scriptoribus. Plurimas autem earum, quas nunc afferam, locutionum in Appiani quoque libris invenies (cf. Krumbholz p. 14 et 15):

ξὺν ὀργῇ: P. II, 26, 270, 5;
ξὺν ἀπειλῇ: P. II, 27, 279, 5;
ξὺν βοῇ: P. II, 27, 277, 1; V. I, 11, 362, 4;
ξὺν φόβῳ τε καὶ θορύβῳ πολλῷ: P. I, 9, 42, 6; II, 6, 178, 2;
ξὺν δέει πολλῷ: V. II, 2, 416, 19; G. II, 12, 191, 21; A. 9, 66, 15;
ξὺν ὀλολυγῇ πολλῇ: G. IV, 23, 583, 6;
ξὺν προθυμίᾳ: P. II, 7, 181, 12; V. II, 15, 475, 20; 20, 498, 3; G. I, 3, 20, 4;
ξὺν οἰμωγῇ: G. I, 9, 49, 11; III, 17, 346, 1; A. 16, 99, 9;
ξὺν θορύβῳ: G. III, 5, 299, 17;
ξὺν τάχει πολλῷ: P. II, 21, 246, 20; G. II, 9, 182, 12;
ξὺν βίᾳ πολλῇ: P. II, 9, 193, 7; G. III, 39, 444, 2; A. 7, 51, 19;
ξὺν γέλωτι: P. II, 26, 269, 15; V. II, 20, 500, 18; G. II, 7, 176, 5;
ξὺν ἀταξίᾳ πολλῇ: V. II, 15, 480, 17; G. IV, 23, 582, 14.

His, quas cum Appiano communes habet Procopius, formulis adiciamus:

ξὺν τῷ ἀσφαλεῖ: P. II, 28, 284, 6; G. II, 4, 158, 18; III, 1, 282, 9;
ξὺν πάσῃ ἀσφαλείᾳ: P. II, 11, 201, 4;
ξὺν ῥύμῃ πολλῇ: P. II, 3, 161, 14; G. I, 21, 103, 3;
ξὺν ἀδείᾳ πολλῇ: G. IV, 16, 544, 16;
ξὺν τιμῇ πολλῇ: P. II, 5, 174, 11;
ξὺν ἐπιμελείᾳ πολλῇ: V. I, 8, 348, 4; ae. IV, 2, 271, 18;
ξὺν ἀκριβείᾳ πολλῇ: V. II, 19, 493, 16;
ξὺν τρόμῳ πολλῷ: A. 4, 32, 21;
ξὺν πολλῇ ἀπραγμοσύνῃ: P. I, 17, 80, 14;
ξὺν πάσῃ σπουδῇ: P. II, 27, 275, 13;
ξὺν πένθει μεγάλῳ: A. 7, 52, 14;
ξὺν ὕβρει μεγάλῃ: A. 15, 92, 14;
ξὺν κινδύνῳ μεγάλῳ: V. II, 4, 429, 10; G. II, 21, 229, 8; cf. μετὰ κινδύνων ἡμετέρων: G. III, 16, 344, 4;
ξὺν ἐλπίδι τῇ ἀμείνονι: G. II, 30, 274, 14; P. I, 18, 93, 12; cf. μετὰ τῆς ἀγαθῆς ἐλπίδος: G. III, 4, 295, 23.

β) Deinde dativo, qui vocatur, instrumentali praepositio *ξύν* multo saepius quam ab Atticis additur; cf. Kühner, p. 378. Etiam in hoc dicendi genere Procopius imitatur Appianum, quem et ipsum praepositionem *σύν* in rebus bellicis describendis plerumque ad copias vel naves adiecisse monet Krumbholz p. 9.

Exempla Procopiana sufficiant haec:

ἀφικέσθαι ξὺν τῷ στρατῷ: P. I, 18, 97, 16; G. II. 19, 223, 1;
ἐλθεῖν ξὺν τῷ ἄλλῳ στρατῷ: G. III, 10, 317, 17;
" *ξὺν ἑτέρῳ στρατῷ*: G. II, 13, 199, 12;
ἰέναι, ἐξιέναι ξὺν τῷ ἄλλῳ στρατῷ: P. I, 16, 78, 7; G. II, 21, 232, 4; III, 22, 373, 2; 23, 377, 2;
ἥκειν ξὺν πολλῇ στρατιᾷ: G. II, 14, 199, 4;
ἐλαύνειν ξὺν τῷ πλείονι τοῦ στρατοῦ: G. III, 26, 389, 7; cf. *ἐξελαύνειν μετὰ τῶν ἱππέων ἁπάντων*: V. I, 19, 388, 15;
ἀναβαίνειν ξὺν τῷ ἄλλῳ στρατῷ: V. II, 19, 496, 4;
διαβαίνειν ξὺν ὀλίγῳ στρατῷ: G. III, 1, 331, 19;
ἀναστρέφειν ξὺν στρατῷ τοσούτῳ τὸ πλῆθος: P. II, 25, 264, 19.
ἐσβάλλειν, ἐσβολὴν ποιεῖσθαι ξὺν τῷ στρατῷ: P. II, 15, 217, 13; P. I, 3, 16, 8; V. II, 3, 421, 18;
ἀπάγεσθαι ξὺν τῷ Περσῶν στρατῷ: P. II, 15, 218, 19;
ἕπεσθαι ξὺν τῷ πεζῷ στρατῷ: V. I, 19, 388, 20; II, 2, 416, 1;
στρατεύειν ξὺν τῷ Ῥωμαίων στόλῳ: V. II, 5, 431, 7;
ἐλθεῖν ξὺν ναυσὶ δώδεκα: G. IV, 23, 578, 17;
ἀποδρᾶναι ξὺν ταῖς ναυσί: V. II, 15, 475, 16;
κομίζεσθαι ξὺν ναυσί: V. II, 14, 471, 14;
φυγεῖν ξὺν ταῖς ἕνδεκα ναυσί: G. IV, 24, 584, 9; 584, 5: *τινὲς ναυσὶν ἕνδεκα διέφυγον*;
ἀναχωρεῖν σὺν ταῖς ναυσί: G. II, 7, 174, 14.

γ) Tum reperiuntur verba, quae ab Atticis scriptoribus cum mero dativo, a Procopio plerumque cum praepositionibus coniunguntur velut:

διαλλάσσειν: *οὐ μὴν οὐδὲ τὸ εἶδος ἐς ἀλλήλους τι διαλλάσσουσι* G. III, 14, 335, 16 — Hdt. VII, 70: *διαλλάσσοντες εἶδος μὲν οὐδὲν τοῖς ἑτέροις*;

κοινολογεῖσθαι: *ξὺν Γότθων τοῖς ἀρίστοις πολλά*: G. II, 28, 263, 20; cf. *Μάγνῳ*: G. III, 11, 322, 16; *Μαρκέλλῳ*: 32, 412, 5; IV, 27, 605, 17;

ξυνδεῖν: *ῥάβδους παχείας τινὰς ἐς ἀλλήλας*: G. IV, 11, 511, 4; *ἐς ἀλλήλους*: G. I, 14, 74, 17; cf. *ἀλλήλοις* 75, 18;

ξυμπεπηγέναι: *ἐς ἀλλήλας* P. I, 19, 101, 17;

ξυγκρούειν: *ἐς ἀλλήλους* P. I, 7, 34, 5; G. IV, 23, 583, 2 — Thuc. I, 44: *ξυγκρούειν δὲ ὅτι μάλιστα αὐτοὺς ἀλλήλοις*.

Neque vero silentio praetereundum est Procopium pro *ξυστρατεύειν τινί* plerumque scribere *στρατεύειν ξύν τινι*: P. I, 12, 59, 15; II, 2, 157, 15; G. III, 16, 342, 5; 21, 366, 20. Similiter legimus G. I, 10, 49, 21: *βουλὴν ποιεῖσθαι ξύν τινι* pro *ξυμβουλεύεσθαί τινι*.

De *πολεμεῖν* simil. cf. praepos. *ἐς*.

3) Permulta autem sunt exempla, in quibus meri genitivi loco praepositiones exstant, id quod minus mireris, si Atticos quoque scriptores hoc dicendi genere nonnunquam usos esse reputaveris.

α) Ac primum quidem pro genitivo, qui vocatur, subiectivo ad auctorem praegnanter indicandum praepositiones a nominibus aptae ponuntur velut

πρός:

τῆς πρὸς τῶν ἰατρῶν ἐπιμελείας: P. I, 23, 117, 21;

ἐς κύκλωσιν πρὸς τοῦ Ῥωμαίων στρατοῦ ἥκοντες: P. II, 3, 162, 22;

ἐξ ἐπιδρομῆς τῆς πρὸς τῶν ἐναντίων: G. II, 7, 172, 20;

τὴν πρὸς τῶν νόμων τε καὶ τῆς ἀρχῆς τίσιν: A. 7, 52, 21;

λόγους μὲν τοὺς πρὸς ἀμφοτέρων ἀκούειν: G. III, 34, 420, 4;

στενοχωρίᾳ τῇ πρὸς ἀλλήλων: G. I, 29, 141, 7;

ὑπό:

ἐνέδραις ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐνέτυχον: G. III, 13, 327, 21;

παρά:

Cuius praepositionis usum paulatim linguae Graecae elegantia labente magnopere increbruisse monet Rau, de praepositionis *παρά* usu (Krebs, p. 52).

ταῖς παρ' ἡμῶν ἐφόδοις; 28, 285, 22: *τὰ δῶρα παρὰ Χοσρόου*: P. II, 18, 229, 19;

τῆς παρ' ἡμῶν ἐπικουρίας: G. I, 20, 100, 21;
πάντα τε παρ' αὐτοῦ τὸν λόγον ἀκούσαντες: G. II, 1, 147, 16; *ὁ παρ' αὐτοῦ λόγος*: IV, 21, 571, 11;
τῇ παρ' ἡμῶν ἐς Γότθους ἀδικίᾳ: G. I, 8, 44, 11;
τοὺς παρ' αὐτῶν πρέσβεις: P. II, 21, 247, 7 — Polyb. 18, 42, 1 et alibi;
Omisso substantivo (Krebs p. 52):
τὰ παρὰ Χοσρόου: P. II, 26, 273, 1 „die Aufträge des Chosroës" — Polyb. 3, 33, 1; 4, 23, 4: *τὰ παρὰ τῶν Καρχηδονίων* „die Aufträge der Karthager (Krebs p. 53).
τὰ παρ' ἡμῶν: G. IV, 12, 519, 20 „unsere Lage" — Polyb. 3, 70, 4: *τὰ παρ' αὐτῶν* „ihre Lage";
τὰ παρὰ τοῦ θεοῦ: G. III, 21, 367, 3;

ἐκ:

δέει τῷ ἐκ Περόζου: P. I, 3, 17, 16; 25, 132, 16; V. I, 8, 344, 20; II, 8, 443, 24; G. I, 25, 119, 17; III, 34, 421, 14; IV, 24, 588, 21; cf G. I, 11, 61, 18: *δέει τῶν Φράγγων*;
φόβου τοῦ ἐκ διδασκάλου: G. I, 2, 13, 19; *τὸ ἐκ πάντων ἔχθος ἐφ' ἑαυτὸν ἕλκειν*: P. I, 25, 131, 20; cf. G. III, 1, 286, 12: *ἐς τὸ τῶν Γότθων ἔχθος ἐνέπεσε*;
τῆς ἐκ βασιλέως ὀργῆς: G. IV, 13, 525, 20;
τὴν ἐκ Περσῶν τε καὶ ἀδελφοῦ ἐπιβουλὴν δείσας: ae. III, 1, 246, 7;
ὑποψίᾳ τῇ ἐκ τῶν πολεμίων: ae. II, 1, 210, 17;
τίσις ἐκ τοῦ θεοῦ: G. IV, 33, 629, 17; P. II, 12, 209, 5; A. I, 13, 10; ae III, 1, 246, 3;
τὴν ἐκ στρατηγοῦ κόλασιν: G. I, 17, 87, 2; A. 3, 29, 9;
τῇ ἐκ τῆς βασιλίδος παρρησίᾳ: A. 30, 160, 1;
τῇ ἐκ θεοῦ ῥοπῇ: G. IV, 12, 523, 8; A. 4, 36, 6.
Omisso substantivo: *τὰ ἐκ Ῥωμαίων*: P. I, 12, 58, 7;
τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ: G. IV, 28, 608, 18; A. 4, 35, 21;

ἀπό:

τὴν ἀπὸ τῶν οἰκείων ἐπικουρίαν: G. III, 3, 293, 6; 30, 404, 10;
τὴν ἀπὸ τῶν ἰατρῶν ἐπικουρίαν: ae. I, 7, 196, 13;
ἡ ἀπὸ τοῦ θεοῦ τίσις: A. 6, 42, 19;
τὴν ἀπὸ τῶν Φράγγων ἐλπίδα, sim.

Omisso substantivo:

τὰ ἀπὸ Βονιφατίου: V. I, 3, 323, 8; cf. Kühner § 430, 1b.

β) Deinde proferam aliquot locos, ubi pro praepositionibus genitivum, quem vocant, obiectivum exspectaveris:

τὴν ἀμφὶ τούτῳ ἐπιθυμίαν: A. 27, 148, 19;

τῆς ἐς τὸ πλουτεῖν ἐπιθυμίας: G. III, 8, 311, 14; cf. IV, 9, 501, 11; *οἱ μὲν ἐπιθυμίᾳ τοῦ σώζεσθαι, οἱ δὲ τοῦ τὸ φρούριον ἐξελεῖν;*

τῆς ἐς τὸν Τίβεριν διαβάσεως: G. I, 22, 107, 20; cf. *τὴν ἐπὶ τοῦ Ἴστρου διάβασιν:* V. I, 3, 319, 1; *ἐν τῇ κατ' αὐτόν* sc. *ποταμὸν διαβάσει:* ae. V, 5, 319, 21; *τοῦ ποταμοῦ τὴν διάβασιν ἐποιήσαντο:* G. II, 12, 195, 5; 21, 229, 4; IV, 18, 552, 11;

ἡ ἐς τοὺς λοιποὺς ἐπικράτησις: P. II, 3, 160, 7; cf. *τὴν τῶν ἀνδρῶν ἐπικράτησιν:* G. III, 9, 314, 10; 11, 319, 15;

τὴν ἐς Βανδίλους νίκην: V. II, 11, 456, 17; cf. *κατά* cum genit.

τῆς ἐς τὰ πολέμια ἔργα μελέτης: G. I, 27, 127, 15; cf. *τὰς μελέτας τοῦ πολέμου:* G. II, 4, 158, 5; *ἐν τοῖς ὅπλοις:* G. I, 2, 14, 1. Alia eius modi exempla velut:

ἡ ἐς τοὺς ἐξημαρτηκότας τιμωρίαν: G. III, 8, 311, 2 (*ἡ εἰς ἐκείνους τιμωρία:* Polyb. 1, 7, 12), *ἡ ἐς αὐτοὺς τίσις:* A. 11, 76, 12, sim. cf. praep. *ἐς*.

γ) Tum notemus aliquot verba, quae Attici quidem scriptores plerumque cum mero genitivo, Procopius cum praepositionibus coniunxit:

ἐπιβατεύειν ἐπὶ τῆς βασιλείας: P. I, 2, 13, 13;

πρίασθαι δι' ὀλίγων χρημάτων ἀνδράποδα: P. II, 5, 175, 21 (genitivum reperies: P. II, 5, 175, 17; 26, 269, 12).

IV.

Non minus ad praepositionum frequentiam a Procopio usurpatam eae locutiones valent, quae simplicium adverbiorum loco ponuntur. Ut autem pervulgatas formulas velut *κατὰ τάχος, κατὰ βραχύ, ἐς τὸ ἀκριβές, ἐν τῷ αὐτίκα, ἐν τῷ παραυτίκα, ἐκ τοῦ παραυτίκα, ἐς τὸ παραυτίκα, ἐκ τοῦ αἰφνιδίου, ἐκ τοῦ εὐθέος*, sim. omittam, has attulisse satis habeo:

ἐς τοῦτο χωρεῖν: P. I, 24, 119, 9; *τελευτᾶν:* P. II, 28, 286, 15; V. I, 1, 309, 1; G. I, 7, 33, 21; III, 17, 349, 19; A. 16, 97, 7; — Hdt. III, 125. (cf. Krumbholz ad App. pag. 13);

ἐς τόδε τελευτᾶν P. I, 10, 47, 14; *ὁ πόλεμος ἐς τόδε ἐτελεύτα*: 25, 129, 17; cf. V. II, 8, 441, 14: *ὁ μὲν οὖν Βανδιλικὸς πόλεμος ἐτελεύτα ὧδε*;

εἰς τί: G. II, 28, 263, 17 (*τελευτᾶν*);

ἐς ὅ, τι: V. II, 14, 470, 1; G. II, 8, 178, 13; 26, 252, 13; A. 3, 26, 13;

ἐς τόσον σκληρός: P. I, 17, 82, 18; *χρημάτων κρείσσων*: G. III, 14, 331, 5; 17, 347, 19;

ἐς τοσόνδε βραχύς: A. 3, 26, 17; *τῆς κακοτροπίας ἐς τοσόνδε ἀπώναντο*: A. 8, 55, 6; *βασιλεῖ ἐς τοσόνδε περιυβρισμένῳ*: G. III, 34, 422, 16 — Arr. exp. Alex. I, 8, App. Pun. 122;

ἐς ὅσον σφίσι δυνατὰ ἐγεγόνει: A. 7, 47, 11.

Nullius autem scriptoris libri haud scio an maiorem copiam illarum formularum *ἐς τὰ μάλιστα* (Hdt. I, 20; II, 73, 76, 78; VI, 89; Thuc. VI, 104, 2; VIII, 6, 3), *ἐν τοῖς μάλιστα* (Thuc. VIII, 90; Plato Conv. p. 173 B), *ἐς ἄγαν* suppeditent quam Procopi. Coniungitur autem

1) *ἐς τὰ μάλιστα* α) cum adiectivi positivo: *ἁδρός τε καὶ ὀξύς*: G. II, 25, 248, 1; III, 38, 444, 1; *δειλός τε καὶ μελλητής*: G. III, 6, 302, 22; *διαβόητος*: P. I, 3, 14, 12; *διάφορος*: G. III, 34, 419, 11; *δόκιμος*: G. II, 3, 154, 7; *δραστήριος*: P. I, 8, 40, 9; *ἐμφερής*: G. I, 21, 104, 16; *ἐπιτήδειος*: P. I, 18, 88, 12; G. I, 3, 16, 1; A. 15, 93, 17; *εὔνους*: V. I, 3, 323, 8; *εὐνοϊκῶς ἔχων*: G. III, 3, 291, 3: *εὐπρεπής*: P. I, 6, 31, 3; *ἐχυρός*: P. II, 5, 171, 6; *καρτερός*: V. I, 3, 322, 7; *ξυνετός*: P. II, 24, 260, 2; *ὀξύς*: G. III, 38, 444, 1; *περίεργος*: G. III, 10, 318, 4; *πιστός*: P. I, 18, 88, 3; *φίλος*: G. III, 16, 340, 16; A. 12, 81, 8; *φοβερός*: A. 12, 79, 22;

β) cum superlativo: *ἀξιολογώτατος*: P. II, 9, 192, 3; *ἐπιμαχώτατος*: G. IV, 13, 527, 3; *πιστότατος*: P. I, 23, 116, 7;

γ) cum verbis vel participiis: *ἀδικεῖν*: A. 2, 19, 16; *ἀνιᾶν*: P. II, 3, 161, 15; *ἀσχάλλειν*: ae. V, 7, 325, 19; *ἐπαινεῖν*: G. IV, 12, 522, 15; *ξυμφέρειν*: P. I, 1, 10, 7; *πιέζειν*: G. III, 36, 435, 10; *προσκρούειν*: V. II, 23, 513, 3

2) *ἐν τοῖς μάλιστα* α) cum adiectivi positivo: *ἀγαθός*: V. II, 3, 423, 10; *αὐτουργός*: G. II, 10, 185, 19; *δίκαιος*:

V. I, 1, 309, 6; ἐπιτήδειος: P. I, 5, 29, 12 i. e. ἐν τοῖς ἐπιτηδείοις μάλιστα ἐπιτήδειος, quo loco Dindorfius vitiose scribit ἐπιτηδείοις; ἰσχυρός: G. I, 1, 8, 3; σοφός: G. IV, 16, 541, 10;

β) cum superlativo: ἀναγκαιότατος: A. 4, 32, 5; ἀξιολογώτατος: ae. III, 7, 261, 22; ἐπιτηδειότατος: P. I, 21, 109, 16; εὐδαιμονέστατος: A. 30, 162, 3; ἐχυρώτατος: ae. II, 10, 236, 18; φίλτατος: A. 4, 32, 4 — Aelian. V. 14, 40: Ἀλέξανδρος ἐν τοῖς μάλιστα ἔδοξεν ὠμότατος εἶναι;

γ) cum verbis: ἀξιοῦν: G. IV 27, 602, 10; δάκνειν: G. III, 32, 408, 7; τιμᾶν: G. III, 31, 406, 19; 15, 539, 13; ὑπεραγαπᾶν: A. 27, 148, 22;

3) ἐς ἄγαν, quam formulam Procopius novare ausus est (Krebs, Präp. Adv. I p. 35),

α) cum positivis: ἀνάντης: G. II, 19, 221, 22; ἀξιοθέατος: G. I, 12, 67, 14; ἄσωτος: A. 19, 113, 5; βραχύς: G. II, 25, 248, 2; διαβόητος: V. I, 4, 328, 8; δραστήριος: G. II, 11, 188, 1; III, 14, 331, 5; δυσπρόσοδος: G. IV, 14, 528, 13; ἐπιτήδειος: P. I, 101, 19; εὐπρεπής: V. I, 3, 322, 1; εὐρύς: G. II, 12, 191, 12; III, 19, 355, 8; ae. V, 2, 313, 16; ἐχυρός: P. 19, 233, 3; ἰσχυρός: G. IV, 23. 582, 7; καλός: P. II, 3, 162, 7; καρτερός: G. II, 12, 194, 7; κρημνώδης: G. II, 11, 189, 13; λευκός: G. III, 14, 335, 18; λόγιμος: V. II, 10, 448, 1; μακρός: G. III, 18, 351, 10; μάχιμος: G. I, 28, 134, 5; μεγαλοπρεπής: ae. II, 11, 242, 20; μέγας: V. II, 4, 424, 6; μικρός: G. I, 24, 116, 20; ὀλίγος: P. II, 30, 292, 13; ὀξύς: G. IV, 26, 599, 16; πάμπολυ: G. IV, 11, 509, 16; παχύς: G. II, 14, 202, 7; πολύς: G. IV, 15, 539, 16; A. 29, 157, 25; cf. ἐπὶ πλεῖστον: G. II, 7, 177, 12; σκληρός: G. IV, 9, 500, 6; 14, 528, 13; στενός: P. I, 19, 99, 3; σφοδρός: ae. V, 3, 314, 19; ὕπτιος: G. IV, 14, 535, 14; ὑψηλός: G. II, 3, 154, 22;

β) cum superlativis: λογιμώτατος: G. III, 35, 428, 20; μέγιστος: G, II, 15, 205, 17;

γ) cum verbis vel participiis: ἀπαμελεῖσθαι: V. I, 25, 409, 10; ἄχθεσθαι: G. II, 14, 200, 23; ἥδεσθαι: G. II, 18, 218, 18, (ὑπεράγαν ἡσθείς: G. I, 6, 32, 18); χαίεσθαι:

II, 20, 227, 17; *κακοῦσθαι*: P. I, 5, 26, 14; *μεταποιεῖσθαι*: V. I. 2, 315, 12; *πιέζεσθαι*: G. II, 21, 232, 12; *προσκρούειν*: G. I, 4, 21, 18; *τιμᾶν*: V. II, 27, 525, 11.

V.

Notemus denique exempla, ubi praepositio *ἐς* pro participio vel sententia ex finali coniunctione apta adhibetur (cf. Krebs p. 5; Krumbholz p. 40).

ἰέναι ἐς τὴν ἐπικουρίαν: G. I, 12, 66, 19; II. 27, 259, 22, quo loco Herwerden (Mnem. IX. p. 150) praepositionem supplevit:

ἐς ἐπικουρίαν αὐτῷ ἀφικέσθαι: V. I, 3, 318, 14;

ἄνδρας μυρίους ἐς ξυμμαχίαν ἀπέστειλεν: G. II, 13, 196, 4; IV, 26, 598, 19; 33, 628, 18;

στράτευμα Ἴβηρσι πέμπει ἐς ξυμμαχίαν: P. I, 12, 57, 17;

ὀλίγοι αὐτῷ ἀφίκοντο ἐς ξυμμαχίαν: V. I, 25, 406, 12, 407, 5;

ὅσοι σφίσιν ἐς ξυμμαχίαν ἦλθον: V. II, 13, 465, 10;

χωρεῖν ἐς τὸ πολεμεῖν: G. II, 30, 275, 1;

χωρεῖν ἐς ἄμυναν: G. II, 1, 148, 10; similiter legitur *ἀφικέσθαι ἐπὶ ξυμμαχίας αἰτήσει*: G. III, 34, 423, 15.

B.

Iam vero ad illustrandam singularum praepositionum notionem transeamus atque ab eis ordiamur, quae cum uno casu coniunguntur.

I) Cum genitivo:

πρό et *ἀντί*: In usu harum vocularum nihil omnino differt ab Atticorum sermone Procopius.

Utramque earum cum verbo *αἱρεῖσθαι* construit; cf. P. I, 18, 93, 23; *ἀντὶ τῶν βελτίστων ἑλέσθαι τὰ ἥδιστα* et paulo infra (94, 3) *μὴ πρό τῶν αἰσχίστων ἑλέσθαι τὰ κρείσσω*, quo loco incertum est an hiatum evitaverit praepositione *πρό* usus.

Nullo autem loco praepositionem *πρό* cum verbis pugnandi sim. coniungit.

ἀπό: Haec fere in adhibenda praepositione *ἀπό* digna videntur, quae ab sermone Atticorum aliena notemus.

1) Ac primum quidem Procopius exemplo scriptorum inferioris aetatis (Krumbholz, de praepositionis *ἀπό* usu p. 24 et Krebs p. 58, 1, 6) intervalli, quo homines vel res ab aliquo loco distent, notandi causa praepositionem *ἀπό* genitivo mensurae iungere solet. Diod. 1, 51; 20, 36, 4, 56; Dionys. A. R. 1, 14, 2, 53; 3, 32 *). Caes. bell. Gall. II, 7: hostes ad castra Caesaris contenderunt et ab millibus passuum minus duobus castra posuerunt.

En exempla, in quibus locum, a quo quid distat, genitivo apposito indicat Procopius: *ἔστι δὲ ὁ ποταμὸς οὗτος Μαρτυραπόλεως μὲν ἀγχοτάτω, Ἀμίδης δὲ ὅσον ἀπὸ σταδίων τριακοσίων*: P. I, 9, 42, 18; *στρατόπεδον ἐκέλευε ποιεῖσθαι, ὅσον*

*) cf. Tegge, quaestionum de Dionysi Halic. usu praepositionum specimen I. p. 26.

ἀπὸ σταδίων δύο καὶ τεσσαράκοντα Νισίβιδος πόλεως: P. II, 18, 229, 2; *ἀπὸ σταδίων πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν Καρχηδόνος ἐγένοντο*: P. II, 26, 268, 21; V. I, 20, 393 7; II, 16, 484, 7; G. III, 3, 292, 8; 11, 323, 1; 18, 351, 9; ae. V. 4, 316, 6.

Alia exempla sunt: P. II, 18, 230, 22; G. I, 26, 123, 21; II, 13, 198, 3; 17, 216, 13; III, 3, 290, 20; 4, 296, 13; 10, 319, 2; 28, 396, 3; IV, 20, 559, 1; 22, 575, 4. Ex his, quae secundo loco attulimus, exemplis facile intelleges locum, a quo quid abest, subaudiendum esse ex contextu sermonis.

2) Deinde commemorare velim Procopium verba suspendendi non solum cum praepositione *ἐκ* (G. I, 19, 96, 21; III, 20, 361, 2; P. I, 4, 21, 16; II, 26, 271 6, et alibi), sed etiam cum praepositione *ἀπό* coniungere. Quem dicendi usum apud posteriores demum scriptores invenias, cf. Tegge, p. 21. *ἤρτηται δὲ ἀπὸ μὲν τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τὰ βέλη, ἀπὸ δὲ τῆς ἑτέρας τὸ ξίφος*: P. I, 2, 12, 9; G. I, 20, 98, 17, 26, 124, 21; *αὐτὸν ἀπὸ δένδρου ἐκρέμων*: G. I. 20, 98, 15; *δέρματι τὸ βρέφος ἐμβαλλομένη κρεμᾷ μὲν εὐθὺς ἀπὸ δένδρου τινός*: G. II, 15, 207, 22 non *ἐπὶ δένδρου*, quod codices habent (cf. Mnem. IX. p. 112); G. II, 15, 208, 13; P. II, 30, 300, 7; *κοντούς τε ὀρθοὺς ἀναστήσας ἐν πρύμνῃ ἑκάστῃ ἀπεκρέμασεν ἀπ' αὐτῶν λύχνα*: V. I, 13, 366, 14.

3) Materies indicatur: *στοάν τε ἀπ' αὐτῶν ῥάβδων ποιεῖσθαι μακράν*: G. 19, 222, 11; *τὴν ἀπὸ τῶν ῥάβδων ἐπάγειν στοάν*: 223, 14; *ἄρτους τε ἀπ αὐτῶν* sc. *βαλάνων ποιούμενοι ἤσθιον*: 20, 227, 5 (Hdt. 7, 65: *εἵματα ἀπὸ ξύλων πεποιημένα.*) Sed exempla, quae Krumbholz ex Appiani libris collegit, velut *στέφανον ἀπὸ χρυσοῦ ἔπεμπον* (coronam auream) sim. apud Procopium non inveniuntur; cf. *στέφανον χρυσοῦν*: G. I, 6, 29, 9.

4) Ad auctorem significandum coniungitur *ἀπό* cum paucis verbis passivis: *διῄρητο δὲ ὧδε τὸ Ῥωμαίων κράτος ἄνωθεν ἀπό τε Κωνσταντίνου καὶ τῶν αὐτοῦ παίδων*: V. I, 1, 309, 9; *ὅτι δὴ ἀπὸ Βώνου σταλεῖεν*: G. III, 10, 318, 6.

5) Saepissime occurrit apud Procopium illa locutio Thucydidea (I, 76, 2) *ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπείου τρόπου*, ubi praepositio *ἀπό* idem valet, quod latina „praeter" vel „contra" (cf. Go-

lisch de ἀπί praepositionis usu p. V): G. I, 1, 11, 2; 29, 135, 1; V. II, 5, 432, 2; A. 17, 102, 23 et alibi.[1])

Ἐκ praepositio apud Procopium non solum locum indicat, unde disceditur vel motus fit, sed etiam hominem, a quo quis venit. P. I, 13, 61, 7: Ἑρμογένης ἐκ βασιλέως ἀφίκετο; II, 6, 179, 3; I, 18, 92, 2; ἐπὶ πρεσβείᾳ ἐκ βασιλέως ἥκων: II, 12, 207, 15; V. I, 11, 361, 10; G. III, 37, 439, 7 (ἰέναι.)

Auctor indicatur:[2])

α) post εἶναι: τὸ παράδειγμα ἔγγυθεν ἐκ τῶν ξυνοίκων ὑμῖν Βανδίλων ἐστίν: V. II, 11, 451, 17; τὸ τῆς νίκης κεφάλαιον ἐξ ἡμῶν ἐστιν: G. I, 3, 20, 12 — Hdt. III, 77; IV, 146; V, 90; VI, 13; VII, 223; VIII, 140, 2;

β) post verba accipiendi, audiendi, sim. velut: αἰτεῖσθαι: P. I, 26, 136, 20; ἀκούειν: G. I, 7, 35, 18 — Hdt. III, 62; V, 13; διαπράττεσθαι: G. IV, 24, 585, 17; κομίζεσθαι: A. 5, 37, 5; παραδοκᾶν: G. I, 17, 86, 7; περιβάλλεσθαι: A. 1, 16, 16;

γ) post verba passiva, quae ab Atticis cum praepositione ὑπό coniungi solent. Qua in re Homeri et Herodoti et Thucydidis (cf. Classen ad Thuc. III, 69, 1) vestigia premit Procopius;

στέλλεσθαι ἐκ βασιλέως: P. I, 11, 53, 21; 21, 110, 17; V. I, 5, 333, 6; 7, 341, 3; G. III, 37, 437, 15; 39, 446, 16; A. 25, 138, 20 (Hdt. VI. 97); ἐξ ἀμφοτέρων: P. I, 17, 80, 23; λέγεσθαι: P. I, 24, 124, 12 (Hdt. V, 32; VII, 149); προαγορεύεσθαι: G. III, 34, 426, 6 (Hdt. VII, 18); ἀξιοῦσθαι: P. 1, 17, 68, 8; ἐπικαλεῖσθαι: ae. VI, 1, 331, 22; πράττεσθαι: G. III, 4, 296, 5 (Hdt. I, 160); ἐγείρεσθαι: P. II, 15, 219, 22; cf. Ebeling, lex. Hom. ἐκ p. 378. Krumbholz p. 30 et 31.

II) Cum dativo:

ἐν: 1) Cum movendi verbis coniuncta praepositio ἐν quietem, quae motum sequitur, praecipere videtur his locis:

λίθον ἐν μέσῳ ἐρρίπτουν: P. II, 5, 174, 17; φακέλων πλῆθος ἐν τῇ τάφρῳ ῥιπτεῖν: G. II, 12, 192, 18; τὰ νεκρὰ καὶ βοτάνας ῥίπτειν ἐν τῷ ὕδατι: G. III, 1, 258, 11; τὰ λύτρα ἐν τῷ ἱερῷ φέρων:

[1]) Quibus locis Dindorfius modo ἀπό scripsit modo ἄπο accentu retracto; cf. Classen ad Thuc. I, 7. Schol. Ven. ad Iliadem 18, 64.

[2]) cf. p. 16.

P. II, 13, 210, 13; cf. paulo infra: τοῦτο δὴ ἐς τὸ ἱερὸν ἦγεν; ἔπεμψαν ἐν Σικελίᾳ: G. IV, 26, 596, 9: cf. paulo infra (17): πέμψας εἰς τὴν Ἑλλάδα; ἐν τοῖς χαρακώμασι βάλλειν: G. II, 5, 165, 8; ἐν Ἱεραπόλει καταφυγὼν ἔτυχεν: P. II, 20, 241, 14; cf. Thuc. IV, 14, 1: ἐν τῇ γῇ καταπεφευγέναι. Quos locos si comparaveris cum eis, quae dicit Krüger §. 68, 12, 2,*) Procopium in hoc dicendi genere paulo ultra Atticorum modum processisse putes.

2) Tum notemus locutionem ἐν χρῷ παραπλεῖν: G. II, 7, 174, 11, quam ex Thucydide (II, 84) hausisse videtur Procopius. ἐν χρῷ ξυνιόντες ἀλλήλοις ἐς ὀλίγον ξυνήγοντο: G. I, 18, 90, 10; IV, 11, 514, 5; 29, 613, 5; P. I, 18, 96, 24.

3) Illud, quod vocatur, ellipticum loquendi genus invenitur etiam in formula ἐν γειτόνων ab Atticorum sermone aliena: P. I, 3, 15, 13; 10, 49, 5; 14, 66, 13; II, 11, 199, 7; G. I, 11, 57, 5; II, 4, 161, 21; 21, 230, 23; 25, 247, 15; ae. II, 1, 210, 10; IV, 3, 273, 18. Ex his, quos attulimus, locis satis apparet Procopium G. II, 18, 219, 20 scripsisse: Ῥώμῃ ἐν γειτόνων τυγχάνει οὖσα, non Ῥώμης.

Quo elliptico dicendi genere etiam V. II, 4, 426, 13, ubi codices praebent: ἐπεὶ ἐν αὐτῷ ἐγεγόνει, Procopium usum esse suspicatur Herwerden, qui corrigit: ἐν ἑαυτοῦ ἐγεγόνει; cf. 28, 530, 4, ubi legitur ἐν αὐτῷ εἶναι (Mnem IX. p. 108). Sed quod dativus auctoritate omnium codicum defenditur, a me impetrare non possum, ut in partes Herwerdeni transeam; nam in Procopi libris nonnihil legitur, quod a consuetudine sermonis Attici recedat. Etiam Polybium (I, 49, 8) ἐν αὐτῷ γίγνεσθαι scripsisse monet Krebs (p. 74), qui addit: „Diese Redensart ist eine abusive Struktur, wofür die bessere Sprache ἐν αὐτοῦ γίγνεσθαι sagt; cf. Schenkl (Bursian-Müller, Jahresbericht 38. B. p. 256).

4) Restant aliquot loci, quos librariorum errore corruptos supplenda ἐν praepositione emendavit Herwerden:

* „Bei Verben der Bewegung bezeichnet ἐν das erreichte Ziel. Doch beschränkt sich dieser Sprachgebrauch bei attischen Schriftstellern auf die Verbindung mit dem Perfekt und Plusquamperfekt."

P. I, 20, 104, 13: *ἐπειδὴ Ὁμηριτῶν τῶν [ἐν τῇ] ἀντιπέρας ἠπείρῳ ἔγνω πολλοὺς μὲν Ἰουδαίους ὄντας*; Maltretus edidit: *τῶν τῆς ἀντιπέρας ἠπείρου*; Herwerdeno autem assentieris, si mecum inspexeris A. 7, 52, 8: *ἐπὶ τὸ προάστειον τὸ ἐν τῇ ἀντιπέρας ἠπείρῳ*; (Mnem. IX p. 105); G. II, 2, 150, 22: *ἡ μάχη [ἐν] χερσὶν οὐκ ἐγίνετο* cf. G. II, 14, 202, 14; Mnem IX, pag. 111.

Tum afferamus aliquot exempla, in quibus delendam esse praepositionem docuit Herwerden:

P. II, 19, 235, 13: *ἀποπειρασόμενοι τῶν (ἐν) ταύτῃ ἀνθρώπων* (Mnem. IX, p. 106);

P. II, 22, 506, 14: *ὅπλα ἀνταίρειν (ἐν) τοῖς πολεμίοις*, quod ex apographo Leidensi et editione Hoeschelii recipiendum est pro *πολέμοις* (Mnem. p. 109).

ξύν: 1) Atticam formam *ξύν* multo saepius quam *σύν* a Procopio adhiberi praemonere velim.

2) Iam supra demonstravimus praepositionem *ξύν* in formulis adverbialibus a Procopio particulae *μετά* praeferri*) eamque multo frequentius quam ab Atticis scriptoribus cum nominibus ad rem militarem spectantibus coniungi.

3) Illam locutionem „mitsamt der Mannschaft" et sim. modo apposita modo omissa praepositione *ξύν* Procopius reddit. G. III, 6, 304, 19: *τὰς γὰρ ναῦς ἁπάσας ξὺν αὐτοῖς φορτίοις, αὐτοῖς ἀνδράσιν οἱ βάρβαροι εἷλον*; (omittitur *ξύν* G. IV, 22, 577, 5); *αἱ δὲ τίκτουσαι ξύν αὐτοῖς εὐθὺς τοῖς τεκτομένοις ἐφθείροντο*: P. II, 23, 255, 6; cf. Krüger §. 48, 15, 19: Selten ist *σύν* in der Verbindung *αὐτοῖς (τοῖς) ἀνδράσι* u. ä.

4) E locutionibus cum praepositione *ξύν* coniunctis notemus: *ξὺν μεγάλῳ ἀποτίνειν*: G. II, 14, 201, 11, quam formulam ex Homero Δ 161: . . . *σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν, σύν σφῇσιν κεφαλῇσι γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν* hausisse videtur Procopius (Kühner II, p. 405).

Tum vero proferamus *τὴν χώραν ξὺν τοῖς νενικηκόσιν ἐνείμαντο*: G. I, 12, 66, 9, ubi *πρός* exspectaveris, cf. 70, 3: *Γαλλίαν πρός τε Γότθους καὶ τὸν ἀνεψιὸν Ἀταλάριχον ἐνείματο.*

*) Krebs p. 34: „In der guten attischen Sprache ist *σύν* durch *μετά* ersetzt; nur in der auch sonst durch Eigentümlichkeiten merkwürdigen Diktion Xenophons hat es sich erhalten."

5) Denique librariorum errorem notemus: ξὺν δὲ τὸ μέσον οἱ ἀμφὶ Μαρτῖνον ἐτάσσοντο: P. II, 25, 265, 1. Dindorfius correxit: ἐ ς τὸ μέσον. Haud scio an scripserit Procopius κατὰ μέσον; cf. P. I, 14, 70, 14.

III) Cum accusativo:

ἀνά et ὡς: In usurpandis his voculis nihil differt Procopius ab sermone Attico.

ἐς (εἰς): 1) In primis notandum est praepositionem ἐς (εἰς) apud Procopium omnium usitatissimam esse, id quod non est, cur miremur, quippe cum iam apud Arrianum et Appianum primum locum obtinuerit.*)

2) Deinde commemoremus Procopium, Herodoti et Thucydidis imitatorem, constanter fere Ionica forma ἐς usum esse (de usu particularum ἐς et εἰς cf. Krebs, praep. adv. I, p. 10, A. 1.).

3) Nunc vero contemplemur, quemadmodum Procopius in locali usu praepositionis ἐς ab Atticorum sermone deflexerit.

α) Ac primum quidem de singulis hominibus, ad quos quis mittitur vel se confert, ἐς praepositionem eodem sensu, quo πρός vel παρά cum accus. ponere non dubitavit. Quo in dicendi genere in primis Appianum sibi magistrum sumpsisse videtur. **) Eiusmodi exempla Procopiana haec sunt:

---

* Krebs, Praep. adv. I. p. 7: „Die seit Appian ungestüm vorwärts dringende Präposition ἐς hatte zur Zeit der Byzantiner ihren Kreis am weitesten ausgedehnt und andere Wörter in den Hintergrund gedrängt."

**) Huc referenda sunt, quae Krebsius dicit, Praep. adv. II, p. 62 et 63: „In hohem Grade überrascht die Häufigkeit dieses Gebrauchs von ἐς bei Appian. Die Erscheinung ist aus der ausgeprägten Hinneigung des Schriftstellers zur altepischen Sprache zu erklären, wo sich ἐς in dieser Funktion bisweilen findet. — Die nachfolgenden Schriftsteller weisen dem Gebrauche von ἐς bei Personen enge Grenzen an und beschränken denselben in der Hauptsache auf die Verbindung von ἐς βασιλέα ἥκειν, ἔρχεσθαι, die sich als eine Nachahmung Thucydideischer Schreibweise bezeichnet (Golisch, Progr. 1859 p. 8) und bis weit in die byzantinische Aera hinein im Gebrauch der Griechen geblieben ist."

ἄγειν εἴς φιλάνθρωπόν τινα καὶ πρᾷον δεσπότην: G. III, 14, 332, 17; ἀναστρέφειν ἐς αὐτόν: V. I, 12, 362, 2; ἀναχωρεῖν ἐς Γότθους τε καὶ Οὐίτιγιν: G. I, 18, 93, 6; ἀπάγεσθαι ἐς τὸν στρατηγόν: V. I, 25, 406, 1; ἀφικνεῖσθαι ἐς βασιλέα: G. IV, 25, 593, 17; ἐς αὐτόν: P. II, 24, 260, 1; γίγνεσθαι ἐς βασιλέα: G. IV, 17, 546, 19; ἐκπηδᾶν: ὁ μὲν κλῆρος ἐκπεπήδηκεν ἐς Ἰωάννην: G. III, 5, 299, 11; ἐλθεῖν ἐς Ἰουστινιανὸν βασιλέα: V. II, 5, 431, 5; A. 2, 18, 7; ἥκειν ἐς αὐτόν: P. I, 7, 33, 1; G. III, 16, 345, 2; ἐς βασιλέα: ae. II, 3, 217, 19; ἰέναι ἐς αὐτόν: P. I, 5, 27, 13; ἐς βασιλέα: A. 21, 118, 20; ἱκνεῖσθαι ἐς αὐτόν: P. I, 7, 32, 17; ἐς Θεοδόσιον: V. I, 3, 318, 4; καλεῖν ἐς βασιλέα: V. I, 3, 323, 5; πέμπειν ἐς τὸν ἄρχοντα πρέσβεις: G. II, 22, 236, 9; IV, 19, 555, 20; V. I, 8, 346, 8; II, 8, 443, 15; ἐς αὐτόν: G. IV, 24, 585, 18; III, 7, 305, 6; πρεσβεύειν ἐς Ἀταλάριχον: G. I, 6, 32, 19; στέλλειν πρέσβεις ἐς βασιλέα: G. III, 21, 368, 20; ἐς αὐτόν: G. II, 24, 246, 2; ἐς τὸν ἕτερον: G. IV, 2, 466, 19. Similiter: τῆς ἐς αὐτὸν εἰσόδου: A. 13, 83, 2.

Etiam translato sensu praepositio ἐς, cum de persona agitur, post verba movendi ponitur:

ὁ λόγος περιφερόμενος ἐς Βελισάριον ἦλθε: G. II, 9, 182, 8; ἐς τὸν Οὐάλδαρον ἡ Λαγγοβαρδῶν ἀρχή: G. III, 35, 429, 20; ἐς μόνον Ἰουστινιανὸν ἡ βασιλεία: P. I, 13, 60, 5; τὸ τῶν Βανδίλων κράτος ἐς Γουνδαμοῦνδον: V. I, 8, 345, 14; ἡ τῆς ἐπιβουλῆς ὑποψία ἐς αὐτόν: P. I, 26, 136, 7; ἔς τε βασιλέα ἡ τοῦ πράγματος πρόνοια: P. II, 23, 256, 9; ταραχὴ ἐς βασιλέα: A. 9, 64, 15; ἐς τὸν βασιλέα τὴν αὐτοῦ οὐσίαν ἐλθεῖν: A. 12, 78, 23; cf. ἀγείρειν: A. 8, 54, 9; ὅπερ ἐπεὶ ἔς τε Χοσρόην καὶ Πέρσας ἦλθε: P. I, 26, 137, 8; A. 17, 104, 22; 27, 151, 12; ἐς αὐτὸν ἥξειν τὸ τοῦ πολέμου κράτος: G. I, 8, 43, 7; ἡ βασιλεία: V. I, 9, 351, 2; ἐς αὐτὸν γὰρ ὁ χρόνος ἔφερε τὰ πρωτεῖα τοῦ Γιζερίχου γένους: V. I, 8, 345, 15.

β) His adiungam exempla, in quibus principalis notio praepositionis ἐς interisse videtur; nam cum multis quiescendi verbis Procopius eam coniungit eodem sensu, quo scriptores Attici ἐν vel πρός cum dativo vel παρά vel κατά cum accusativo ponebant. Quem dicendi usum a scriptoribus Byzantinis, ad quos transierat e dialecto Hellenistica (cf. H. Steph.

thes. l. Gr. εἰς p. 292 squ.), temere frequentatum ex his exemplis Procopianis optime intelleges:*)

ἀπολείπειν ὀλίγους τινὰς ἐς τὰς ἐπάλξεις: G. II, 12, 194, 6; ἐς τὰ ἐπὶ Καμπανίας χωρία: G. III, 23, 377, 3; τεῖχος οὐδὲν ἐς πᾶσαν Λιβύην: V. I, 15, 374, 3; πόθον αὐτοῦ πολύν τινα ἐς τοὺς ὑπηκόους: G. I, 1, 11, 7 (λόγον αὐτοῦ πολὺν ἔν τε Ἰσαύροις καὶ τῷ ἄλλῳ στρατοπέδῳ: G. I, 29, 140, 18; φρουρὰν ἔν τε Αὐξίμῳ καὶ Οὐρβίνῳ: G. II, 10, 185, 7).

His adiungam ἔχειν φρουρὰν ἐς τὰ ἐπὶ Βενετίας χωρία: G. IV, 33, 628, 10 (ἐν τῷ πόρτῳ τὸ φρούριον εἶχον: G. II, 7, 175, 5); ἔχειν φυλακὴν ἐς τὸν πύργον: G. I, 10, 51, 1; II, 29, 271, 17. Quibus locis in mentem nobis venit illius locutionis Thucydideae αἱ ἔς τινα ἐλπίδες; cf. Classen ad Thuc. III, 14, 1. Ita Procopius quoque dicit ἐλπίδα ἔχειν ἐς Ῥωμαίους: P. II, 3, 163, 5; εἰς τὴν ἡμετέραν φιλίαν: V. I, 10, 352, 10; ἐς τὸν ἐκείνων ἔλεον: V. II, 15, 479, 22; ἐς αὐτούς: G. III, 28, 397, 7. Huc referam μέγα τε ἀπ' αὐτοῦ ὄνομα ἐπί τε ξυνέσει καὶ φιλανθρωπίᾳ ἐς Ῥωμαίους ἅπαντας ἔσχε: G. III, 6, 301, 17; 40, 450, 2; IV, 10, 505, 8 (Thuc. II, 64: ὄνομα μέγιστον ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις ἔχειν);

αὐλίζεσθαι ἐς τὸν αὐτὸν χῶρον: P. II, 12, 209, 21 (ἢ κατὰ πόλιν ἢ ἐν στρατοπέδῳ: V. I, 17, 382, 17);

γίγνεσθαι: τοῦτο εἰς ἅπασαν τὴν ἐκείνῃ ἀκτὴν ἐς ἀεὶ γίγνεται: G. I, 1, 9, 11;

διαχειμάζειν εἰς τὰ ἐπ' Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας χωρία: G. I, 24, 116, 14; ἐς τῶν ὀρῶν τὰς ὑπερβολάς: G. IV, 16, 543, 20; (ἐν Βυζαντίῳ: P. II, 14, 215, 17);

εὑρίσκειν τοὺς ἀμφὶ Μαρτῖνον καὶ Τραϊανὸν ᾤοντο ἐς τὰ ἐπὶ Ταρακίνης χωρία: G. II, 5, 164, 15; ἐς Δάρας: P. II, 14, 215, 22 (τοὺς παῖδας ἐν Ῥαβέννῃ: G. II, 29, 272, 7);

ἰδεῖν τὴν γυναῖκα ἐς τὸ δωμάτιον ἐν τοῖς τοῦ ἀνδρὸς ἱματίοις: P. I, 6, 31, 22 „ubi mulierem in cubiculo prospexerunt virili veste indutam"; G. I, 29, 141, 12;

---

*) cf. Teuffel, Studien und Charakteristiken p. 205: „Die Präpositionen der Ruhe und die der Bewegung werden (von Procop) durcheinander geworfen. — Aber Schnitzer wie das bei Theophanes regelmässig vorkommende ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει finden sich bei Procop nicht."

καθῆσθαι ἐς τὸν βασίλειον θρόνον: P. I, 24, 127, 8; (*ἐπὶ θρόνου τοῦ βασιλείου*: P. I, 18, 97, 19); *ἱκέτης ἐκάθητο ἐς τὸ ἱερόν*: V. I, 6, 339, 22 (*ἐν τῷ ἱερῷ ἱκέτης ἐκάθητο*: V. II, 4, 426, 14; id. 429, 12; *ἐν ἱεροῖς*: V. II, 4, 425, 7);

κεῖσθαι ἐς τοῦ Ἰονίου κόλπου τὰ ἔσχατα: G. I, 1, 8, 9; *ἐς τοῦ ὄρους τὰ ἔσχατα*: P. II, 25, 263, 18 (*παρὰ τοῦ ὄρους τὰ ἔσχατα*: V. II, 4, 427, 14; *πρὸς ἐσχάτοις τῆς πόλεως*: P. II, 10, 196. 2; *κατὰ τῆς Ἱσπανῶν τὰ ἔσχατα χώρας*: G. IV, 20, 559, 14); *ἐς αὐτόν που λήγοντα Ἰόνιον κόλπον*: V. I, 2, 314, 1; *τὸ δόρυ ἐς τὴν γῆν ἔκειτο* (hasta humi iacebat): P. II, 3, 161, 19;

μένειν ἔς τινα τὸν ἐκείνῃ νεών: G. II, 12, 195, 16; *ἐς τῶν ὀρῶν τὰς ὑπερβολὰς ἡσυχῇ ἔμενεν*: G. IV, 16, 541, 20 (*ἐν τῷ ὄρει*: V. II, 12, 458, 17; *ἐν ταῖς ἐπάλξεσιν*: G. II, 27, 256, 13);

νέμεσθαι ἐς τὰ ἐπὶ Θρᾴκης χωρία: V. I, 12, 363, 21;

οἰκεῖσθαι: *ἐς τὴν παραλίαν ᾤκηνται*: G. IV, 3, 471, 14 (*πρὸς τῇ τῆς θαλάσσης ᾐόνι*: P. I, 19, 100, 16); *ταύτης τῆς χώρας ἐς τὰ μέσα*: P. I, 19, 102, 10; *τοῖς ἐς τὰ τῇδε ᾠκημένοις πεδία*: G. IV, 5, 477, 15; *ἐς αὐτήν που τὴν ταύτης* (sc. *λίμνης*) *ἀκτὴν ᾤκηντο*: G. IV, 5, 476, 13. At recte dicit Procopius *οἱ μὲν ᾠκήσαντο ἐς τὰ ἐν Ἰλλυρίοις χωρία* (sie zogen hin), *οἱ δὲ ἐς αὐτάς που τὰς ἐσχατιὰς τῆς οἰκουμένης ἱδρύσαντο*: G. II, 15, 205, 8, squ.; *ᾠκήσαντο ἐς τὰ ἐπὶ Θρᾴκης χωρία*: G. IV, 5, 477, 21 (*ἐν Ἱσπανίᾳ*: 477, 14);

στρατοπεδεύεσθαι εἰς ποταμόν: V. II, 13, 465, 11 (*παρὰ ποταμόν*: P. II, 30, 297, 23; *πρὸς τῷ ποταμῷ*: P. II, 8, 186, 14; *ἀμφὶ ποταμόν*: G. IV, 8, 490, 16; 13, 527, 15).

γ) Saepissime autem iuvat Procopium ad caeli regiones notandas locutionibus per *παράφρασιν* dictis uti:

ἐς τὰ πρὸς ἕω τῆς πόλεως, „ad orientale urbis latus“: P. II, 13, 212, 21; G. I, 15, 78, 14; II, 23, 239, 18; ae. I, 5, 191, 18; 9, 198, 12; *μετὰ δὲ αὐτοὺς ἐς τὰ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον* (ad orientem) *Θόριγγοι βάρβαροι ἱδρύσαντο*: G, I, 12, 63, 6; IV, 2, 465, 21; (*πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον*: G. II, 7, 175, 18) *ὧν ἅτερος μὲν ἐς τῆς χώρας τὰ πρὸς ἑσπέραν, ὁ δὲ δὴ ἕτερος ἐς τὰ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ἵδρυτο*: G. IV, 3, 471, 16; 9, 499, 1; ae. V, 4, 317, 23; *ἐς τὰ πρὸς δύοντα ἥλιον ἐνστρατοπεδεύεσθαι* (ad occasum): G. III, 22, 372, 21; ae. V, 3, 314, 2.

4) Sed nunc pergamus ad eum praepositionis usum, quem dicunt temporalem. Nam etiam temporali notione praeditum ἐς apud Procopium nonnihil praebet a sermone Attico alienum.

Ac primum quidem ἐς haud raro tempus continuum indicat, ubi merum accusativum vel praepositionem διά cum genitivo constructam ponebant Attici.

En exempla: ταύτην ἡ Ἀντωνίνα τιθασεύουσα ἐς ἡμέρας συχνάς (per dies multos): P. I, 25, 132, 7; Ῥωμαῖοι δὲ Ζερβούλην τὸ φρούριον ἐς τρεῖς ἐπολιόρκουν ἡμέρας „castellum per triduum oppugnarunt": V. II, 19, 496, 8; Ὀδοάκρου οὐ δι' ὀλίγου, ἀλλ' ἐς δέκα ἐνιαυτοὺς τὰ δεινὰ ἐργασαμένου (per annos decem): G. II, 6, 170, 18; ἐρέσσοντες ἐς νύκτα τε καὶ ἡμέραν: G. IV, 20, 568, 11 (diem noctemque); ἐς πέντε ἡμέρας τε καὶ νύκτας τὴν δίωξιν ποιησάμενος (per quinque dies noctesque): V. II, 4, 425, 17.

Iam vero aliquot sequuntur exempla, ubi praepositio ἐς adhibetur ad notandum temporis spatium, intra quod aliquid fit (Germ. „während"), eodem sensu, quo scriptores Attici παρά vel κατά cum accusativo praeferebant:

οὐδὲ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οὐ μὴν οὐδὲ ἐς τὸν ἅπαντα χρόνον, καθ' ὃν Γότθοι Ῥώμην ἐπολιόρκουν, οὔτε πολεμίων τις δύναμις ἐνταῦθα ἀφίκετο οὔτε τινὰ ταραχὴν γενέσθαι ξυνέβη: G. I. 23, 110, 10, seq.; βοτάνη γὰρ γῆν τῶν Ῥωμαίων οὔτε χειμῶνος ὥρᾳ οὔτε ἐς ἄλλον ἐπιλείπει καιρόν (neque hieme neque alia tempestate), ἀλλ' ἀνθεῖ τε καὶ τέθηλεν εἰς πάντα τὸν χρόνον (i. e. πάντα τὸν χρόνον): G. II, 3, 155, 20 squ.; ἐς τριῶν ἐνιαυτῶν χρόνον (toto triennio): G. III, 14, 331, 14; οὗτος ἐς δύο καὶ τριάκοντα ἐτῶν χρόνον οὐδὲν τοιοῦτο ἐς τοὺς κατηκόους εἰργάσατο (intra annos duos atque triginta): A. 2, 3, 129, 5.

Quam promiscue ἐς et ἐν temporali quoque notione adhibeantur, his locis demonstrabitur: τηρήσαντες τῆς νυκτὸς καιρόν, ἐν ᾧ τοῖς μὲν τῶν αὐτῶν ἐχομένοις καθεύδειν ἐπέβαλλεν: G. III, 20, 360, 22, quoc. cf. ἀναβαίνειν ἐς τὰς ἐπάλξεις ἐς ἐκεῖνον δηλονότι τῆς νυκτὸς τὸν καιρόν, ἐς ὃν τούτοις δὴ τοῖς ἐκέλευεν Ἰσαύροις ἡ φυλακὴ τοῦ ταύτῃ τείχους ἐπέβαλεν: 362, 17.

Jam vero afferantur aliquot formulae temporali vi instructae velut:*) ἐς τόδε τῆς ἡμέρας: P. I, 18, 95, 13 (Soph. Oed. C. 1138: ἐς τόδ' ἡμέρας);

1) Krebs, praep. adv. II. p. 11.

ἐς τόδε τοῦ χρόνου: G. I. 12, 64, 11; III, 26, 386, 12; IV, 2, 466, 20; 14, 529, 13; A. 25, 142, 8;
ἐς ἐκεῖνο τοῦ χρόνου (*καιροῦ* posuit Suidas): V. I, 20, 392, 7;
ἐς ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ: G. III, 27, 393, 7;
ἐς ὅ (Hdt. I. 93, Thuc. V, 66, 2): G. I, 7, 35, 6.

Cum adverbiis coniunctum legitur *ἐς* in formula *εἰς ἔτι καὶ νῦν*: V. I, 2, 314, 12; nihil autem frequentius est quam *ἐς ἀεί* vel *εἰς ἀεί*; cf. Krebs, praep. adv. I, p. 35 „Die häufigste Anwendung im ganzen Umfang der Litteratur findet diese Formel bei Prokop, wo es fast in jedem Kapitel wiederkehrt".

Denique notandum est cum praepositione *ἐς* et locali et temporali significatione instructa particulam *ἄχρι* frequentissime coniungi, nonnunquam interposito *καί*:

ἄχρι ἐς τὸ Ῥωμαίων στρατόπεδον: A. 4, 30, 6; 7, 48, 4; 11; *ἄχρι καὶ ἐς τοὺς Ῥώμης ὅρους*: G. I, 15, 80, 21; *ἐκ παιδὸς ἄχρι καὶ ἐς γῆρας*: G. I, 21, 104, 12; II, 4. 162, 19; V. II, 7, 440, 15.

Pro *ἄχρι ἐς* vel *ἄχρι καὶ ἐς* Procopius non dubitat ponere *ἄχρις* velut: *ἄχρις Ἀμίδης*: P. I, 17, 85, 12; *ἄχρις ἡλίου ἀνίσχοντος*: A. 15, 92. 9; *ἄχρις ἑσπέρας*: P. II, 22, 252, 4; *ἄχρις ἐς Καρχηδόνα*: V. I, 17, 382, 16; *ἄχρι νῦν*: A. 16, 98, 5; *ἄχρι δεῦρο*: A. 17, 103, 5; cf. Krebs, pr. adv. I. p. 5 et seq.

Similiter legitur *μέχρι ἐς Κτησιφῶντα*: A. 2, 22, 16; 18, 108, 12; *μέχρις Ἑλλησπόντου*: V. I, 1, 310, 7; *μέχρις Ἄλπεων*: G. I, 12, 64, 19; *μέχρις ἐς τὸν Ἑλλήσποντον*: A. 16, 96, 16; P. I, 7, 36, 6; *μέχρι καὶ ἐς*: P. II, 18, 229, 9; V. I, 1, 309, 19; *μέχρι μὲν ἐς*: A. 22, 126, 2; *μέχρι που ἐς*: G. IV, 6, 482, 12; *μέχρι μὲν καὶ ἐς ἐμέ*: G. IV, 3, 471, 18.

5) Quae nunc sequuntur, afferenda mihi videntur, non quod ea apud Atticos scriptores non inveniri putem, sed quod Procopi consuetudini maxime propria sunt.

Ac primum quidem frequentissime adhibita *ἐς* praepositione Procopius eum indicat, in quem seu hostili seu benevolo animo motus vel actio fit. Quo dicendi genere usus sequitur exemplum Thucydidis *) et Appiani. **) Ne longus fiam,

---

*) cf. Golisch, de praep. *ἐς* p. 10. **) Krumbholz p. 36.

extemplo e variis, quae huc referendae sunt, locutionibus verba afferam, unde eum, qui rem in aliquem agit, infesto animo agere appareat, velut:

ἀκοντίζειν: V. I, 8, 349, 5; *ἁμαρτάνειν*: P. II, 6, 179, 15; G. I, 4, 25, 8; A. 7, 52, 18 (Thuc. I, 38, 6; III, 59, 1); *ἀντιτάττειν*: V. II, 11, 454, 2; *ἀσεβεῖν*: A. 2, 24, 4; *ἀφιέναι τὰ τοξεύματα*: G. IV, 23, 582, 9; *βάλλειν*: P. I, 18, 97, 1; *βλασφημεῖν*: P. II, 9, 194, 3; *διαβάλλειν*: G. III, 1, 286, 10; *δρᾶν*: G. I, 4, 22, 4 (cf. Soph. Oed. Col. 976); II, 21, 232, 18; (231, 3: *τοὺς πολεμίους*); *ἐργάζεσθαι*: P. II, 11, 202, 18; V. I, 1, 309, 2; A. 24, 132, 21; ae. II, 6, 225, 20; G. I, 4, 23, 4: *ἐς αὐτόν*; (24, 1: *αὐτῷ*; 27, 127, 11: *τοῖς πολεμίοις*; 127, 17: *τοὺς πολεμίους*); *ἰέναι*: V. II, 2, 416, 5; G. II, 26, 255, 1; IV, 9, 500, 22; *κακουργεῖν*: P. II, 3, 159, 8; G. II, 9, 181, 9; *μάχεσθαι*: G. II, 11, 190, 3; *νεωτερίζειν*: P. I, 11, 50, 13; II, 28, 284, 6; V. I, 9, 350, 2 (Thuc. II, 3, 1; IV, 51, 1); *νεώτερα δρᾶν*: G. I, 12, 69, 2; *νεώτερα πράττειν*: V. I, 10, 352, 17; *παρανομεῖν*: P. II, 27, 277, 15; G. III, 34, 420, 9; IV, 13, 527, 22; *πολεμεῖν*: P. I, 14, 67, 3; G. I, 17, 86, 15; III, 34, 419, 12; 39, 448, 3; *πολιτεύεσθαι*: A. 24, 134, 21; *πράττειν*: P. II, 24, 263, 2; V. I, 3, 321, 7; G. I, 8, 40, 2; *στρατεύεσθαι*: P. I, 14, 70, 3 (Thuc. I, 12, 3); *τοξεύειν*: G. IV, 23, 582, 19; *ὑβρίζειν*: V. II, 14, 473, 16; G. II, 14, 204, 21; 16, 211, 6; III, 1, 286, 5; *φιλονεικεῖν*: V. I, 19, 389, 10; *ὠθεῖν τὰ δόρατα*: G. IV, 35, 640, 7.

Huc pertinent etiam loci, ubi legitur

α) *χρῆσθαί ἔς τινα ἐφίδῳ*: G. II, 7, 174, 20; *λῃστείαις*: P. I, 15, 77, 14; *δόρασιν*: P. I, 14, 71, 17; *τοξεύμασιν*: P. I, 14, 71, 9; *ὠθισμῷ πολλῷ*: P. I, 7, 37, 23;

β) *γίγνεταί τι ἔς τινα*: *τίσις*: V. II, 4, 427, 2; A. 9, 65, 19; 18, 110, 21; 29, 161, 3; *ἐπιβουλή*; V. II, 13, 467, 13; 26, 518, 5; *προςβολή*: G. I, 22, 106, 19; *ὑποψία*: G. I, 25, 121, 7; *κόλασις*: G. I, 25, 122, 2; *ἐπιστροφή*: A. 7, 49, 16;

γ) *ἐπιδείκνυσθαι ταῦτα ἐς ξύμπασαν τὴν ἐκείνων στρατιάν*: G. I, 27, 127, 21; 29, 134, 22; III, 7, 307, 3; V. II, 20, 499, 19; 24, 515, 3; *ἐνδείκνυσθαι ἔργα*: G. II, 14, 203, 6; 204, 15; 26, 254, 10; *διαφέρειν μάχην ἐς Ῥωμαίους*: P. I, 15, 74, 3; *ἐκφέρειν κόλασίν τινα ἐς τὰ παιδία ταῦτα*: G. I, 20, 98, 20;

τίσιν: A. 6, 42, 2; *ἔχθος*: G. III, 16, 345, 13; *ἐπιτελεῖν τὴν κόλασιν ἐς τοὺς αἰτίους*: P. II, 7, 184, 3; V, I, 6, 335, 18; G. III, 30, 404, 13, 14; *ἄρχειν μάχης*: P. I, 13, 63, 17; *ὕβρεως*: G. I, 29, 136, 5; *ἀδίκων χειρῶν*: G. II, 14, 203, 9; *ἀπάρχεσθαι ἀδικίας ἐς τοὺς ἐναντίους*: G. II, 7, 174, 22.

E variis substantivis apta praepositio *ἐς* infensum animum indicat velut:

ἀδικία: P. I, 20, 105, 11; V. I, 4, 331, 13; II, 11, 452, 7; G. I, 2, 13, 6; 8, 44, 11; *ἀδίκημα*: V. II, 16, 482, 3; *ἁμαρτάς*: G. I. 2, 12, 4; *ἀπιστία*: G. I, 18, 92, 23; *βία*: G. I, 12, 65, 8 (App. Civ. V, 6); *βλάβος*: A. 26, 145, 9; *ἔγκλημα*: G. III, 39, 445, 20 (Thuc. I, 79, 1 — App. Prooem. 13; Samn. 7, 1, Pun. 5); *ἐπιβουλή*: P. I, 17, 81, 3; II, 19, 238, 6; 27, 277, 14; A. 9, 65, 7 (Appian. Civ. III, 32); *ἐπίθεσις*: A. 22, 22, 15; ae. IV, 5, 286, 12; *ἐπικράτησις*: P. II, 3, 160, 7; *ἔχθος*: P. I, 23, 118, 19; 24, 120, 2; II, 2, 157, 22; 23, 257, 16; V, I. 19, 387, 21; II, 22, 507, 15, G. I, 5, 27, 15; 10, 54, 8; 13, 72, 18 et alibi; A. 1, 15, 22; 5, 41, 17 (App. Civ. III, 32); *ζημία*: G. III, 1, 284, 7; *μίασμα*: V. II, 15, 482, 10; A, 1, 16, 9; *νίκη*: V. II, 11, 456, 17; *ὀργή*: A. 8, 55, 7; 13, 83, 5 (Thuc. I, 130, 2; II, 60, 1; III, 44, 4; 85, 1; App. Civ. I, 114); *παρανομία ἐς δίαιταν*: P. I, 25, 130, 4; II, 23, 257, 20; G. III, 8, 311, 15; A, 9, 65, 17 (Thuc. VI, 15, 4); *προδοσία*: G. I, 10, 55, 20; 20, 101, 14; III, 4, 296, 2; *προςεδρεία*: G. II, 20, 224, 16; *τιμωρία*: G. III, 8, 311, 2; (Polyb. 1, 7, 12); *τίσις*: A. 11, 76, 12, *ὕβρις*: P. I, 4, 19, 13; G. II, 1, 148. 21; 149, 3; *ὑποψία*: G. III, 25, 386, 13 (Thuc IV, 27, 3; VI, 61, 4; 103, 4).

His adiungam aliquot substantiva, a quibus apta praepositio *ἐς* benevolum significet animum:

αἰδώς: P. I, 14, 68, 3; V. II, 12, 462, 21 (*πρός*: G. II, 4, 160, 17; IV, 16, 544, 5); *ἐκεχειρία*: P. II, 30, 299, 19; *ἔλεος*: G. IV, 9, 502, 1; *ἐπιμιξία*: G. I, 11, 61, 14: (App. Civ. II, 42); *εὔνοια*: G. I, 10, 55, 17 (*πρός*: G. I, 10, 56, 6); *ὁμιλία*: ae. I, 4, 190, 1 (*πρός*: P. I, 5, 30, 12); *ὁμολογία*: G. III, 2, 289, 6; *πίστις*: G. I, 10, 56, 13; 24, 115, 13; (*πρός*: A. 14, 86, 3); *στοργή*: A. 29, 160, 17; *τιμή*: P. I, 23, 117, 12; ae. I, 4, 189, 21 (*περί*: ae. I, 1, 189, 17); *φειδώ*: P. I, 25, 135, 11;

φιλανθρωπία: P. I, 8, 38, 23; G. III, 8, 308, 11; *φιλοφροσύνη:* G. III, 5, 300, 20.

8) Iam vero Procopi libri ingentem exemplorum numerum suppeditant, in quibus praepositio *ἐς* cum articulo neutrius generis coniuncta eodem sensu adhibetur, quo *περί* vel *ἀμφί* cum accusativo ab Atticis scriptoribus.*) Haec sufficiant exempla:

τὰ ἐς τὴν δίαιταν: G. II, 15, 208, 3; *τὰ ἐς τὴν φυλακήν:* G. I, 19, 96, 2; *τὰ ἐς τὴν ξυμβολήν:* P. 1, 13, 62, 10; II, 3, 160, 4; *τὰ ἐς τὴν ἐπιβουλήν:* G. I, 2, 15, 12; 21, 102, 2; *τὰ ἐς τὴν ἐςβολήν:* P. I, 15, 74, 13; II, 16, 224, 21; *τὰ ἐς τὴν παράταξιν:* P. I, 13, 61, 15, V. II, 15, 481, 12; *τὰ ἐς τὴν πολιορκίαν:* G. I, 14, 76, 14; 20, 98, 9; *τὰ ἐς τὴν ἔφοδον:* P. II, 15, 222, 3; *τὰ ἐς τὴν ξύμβασιν:* P. II, 27, 277, 16 (*ἀμφί:* P. II, 26, 273, 13); *τὰ ἐς τὴν εἰρήνην:* P. I, 11, 54, 19 (*ἀμφί:* 54, 6; 54, 17; II, 21, 243, 7; 28, 281, 7); *τὰ ἐς τὴν ἐπίθεσιν:* P. I, 25, 134, 14; *τὰ ἐς τὴν ἐπάνοδον:* P. II, 19, 238, 4; *τὰ ἐς τὴν εἴςοδον:* G. I, 10, 49, 15; *τὰ ἐς τὴν ἀναχώρησιν:* V. I, 4, 330, 10; *τὰ ἐς τὴν εὐσέβειαν:* P. I, 7, 34, 18; *τὰ ἐς τὴν δόξαν:* V. I, 21, 398, 20; *τὰ ἐς τὴν πίστιν:* G. II, 25, 247, 19; *τὰ ἐς τὴν φιλίαν:* G. III, 34, 420, 14. Sed haec hactenus.

9) Longum autem est, si velim omnes enumerare locos, quibus praepositio *ἐς* numeralibus coniuncta significat „circiter", nonnunquam apposito *μάλιστα* (Kühner § 432 p. 406). Qua in re Thucydidis (cf. Golisch, *ἐς* p. 8) exemplum imitatur Procopius; cf. Lutz, Die Präpositionen bei den attischen Rednern, p. 21.

α) Ac primum quidem praepositio cum numerali suo subiecti vice fungitur velut: *οὐχ ἧσσον ἢ ἐς ἑπτακιςχιλίους ἐνστρατοπεδευσάμενοι φυλακὴν εἶχον*: G. II, 3, 155, 8; IV, 11, 517, 9 et alibi.

β) Iam vero praepositio *ἐς* cum numerali suo pro attributo ponitur:

ἀπέθανον δὲ Ῥωμαῖοι ἐς ἑκατὸν μάλιστα: G. III, 26, 390, 16; III, 15, 338, 5; P. II, 29, 291, 12; P. II, 30, 297, 16; A. 1, 17, 5; 4, 34, 6; 26, 147, 20.

*) Et ipsos Atticos formula *τὰ εἴς τινα* usos esse me non fugit cf. Isoc. Euagor. § 73.

γ) Sequuntur exempla, in quibus praepositio cum numerali suo ad copulam accedit:

τῷ ἐνταῦθα φυλακτηρίῳ ἐς τρισχιλίους ὄντι: P. II, 30, 297, 7; G. III, 4, 293, 17; 34, 426, 11; 36, 436, 16; IV, 11, 513, 11; (ἀμφί: V. II, 14, 471, 18); G. III, 19, 358, 1; IV, 11, 517, 12.

δ) Pro obiecto ponitur ἐς cum numerali suo: τῶν δὲ δοκίμων ἐς πεντακοσίους ἀνδραποδίσας: V. I, 23, 401, 4.

10) Distributive vero positum est ἐς in his quoque locutionibus:

ἐς ἡμέραν ἑκάστην: G. I, 1, 9, 1; 25, 119, 12; 121, 2; II, 20, 226, 10; 23, 240, 20; III, 1, 280, 21; P. I, 24, 125, 7; V. I, 17, 382, 16; II, 6, 434, 15; 13, 467, 3; 16; 27, 527, 6; (cf. καθ' ἡμέραν: G. I, 28, 131, 5; III, 16, 343, 15; 40, 451, 7; P. I, 7, 35, 2 et alibi); ἐς νύκτα ἑκάστην: P. I, 18, 91, 3; 25, 130, 17; ἐς ἕκαστον ἔτος: V. I, 4, 327, 14; G. I, 12, 68, 9; II, 6, 170, 16; 172, 1, ubi librarii errant, cum scribunt ἐφ' ἕκαστον ἔτος. Etiam G. IV, 15, 537, 12 ex apographo Leidensi recipiendum est ἐς ἕκαστον ἔτος pro ἕκαστον ἔτος.

11) Denique ex variis locutionibus nonnullas memoria dignas afferamus:

Ac primum quidem commemoremus locutionem ἐς γόνυ ἐλθεῖν a Procopio figurate dictam:

καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐς γόνυ ἐλθεῖν Ῥωμαίοις τὴν πολιτείαν πεποίηκεν: A. 7, 47, 5; 15, 91, 2; cf. Krebs, Präp. Adv. II, p. 22: „Diese Redensart haben sich besonders Appian und Procop zu eigen gemacht“ (Hdt. 6, 27: ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε).

Tum notemus ἐς ἔδαφος καθελεῖν „funditus evertere“ (Thuc. III, 68, 3: καθελόντες αὐτὴν (sc. πόλιν) ἐς ἔδαφος πᾶσαν ἐκ τῶν θεμελίων): διὸ δὴ καθεῖλε μὲν αὐτὸ ἐς τὸ ἔδαφος ἐκ τῶν θεμελίων: ae. I, 3, 185, 24, quo loco appositum articulum mireris (Krebs, praep. Adv. II, p. 4 et 22): P. II, 7, 183, 14; 18, 229, 6; G. IV, 4, 474, 1; ae. I, 8, 197, 22; III, 7, 261, 10; εἰς ἔδαφος καθελεῖν reperies: P. I, 13, 61, 3; A. 23, 129, 17.

Qua locutione non solum proprio, sed etiam translato sensu utitur Procopius: τὴν πολιτείαν ἐς τὸ ἔδαφος καθελεῖν ἴσχυσεν: A. 13, 87, 11.

Translata autem oratione Procopius Thucydidis*) exemplum secutus etiam verbo *ἀποκρίνεσθαι* utitur (Thuc. I, 3: *διὰ τὸ μηδὲ Ἕλληνάς πω ἐς ἓν ὄνομα ἀποκεκρίσθαι;* II, 49, 1: *ἐς τοῦτο*): *τὰ δὲ τῶν Ἀλανῶν καὶ τῶν ἄλλων βαρβάρων ὀνόματα ἐς τὸ τῶν Βανδίλων ἀπεκρίθη*: V. I, 5, 334, 20; A, 7, 49, 1; *ἐς τοῦτό τε αὐτῷ ἀπεκρίθη, οἶμαι, ἡ πρόρρησις*: P. II, 30, 300, 17; *ἡ ξυμβολὴ πᾶσα ἐς σῶμα ἑνὸς ἀπεκρίθη ἀνδρός*: G. I, 18, 88, 20; *ἐκ μυριάδων γὰρ εἴκοσιν ἐς πεντακισχιλίους ἡμᾶς ἀποκεκρίσθαι ξυμβέβηκε*: III, 4, 295, 10.

Similiter dicitur *ἀποκρίνεσθαι ἐς ὀλίγους*: G. I, 9, 46, 8; IV, 33, 630, 4; P. II, 29, 291, 19. Eodem sensu *ἐς ὀλίγους ἀπολειφθῆναι:* G. III, 21, 366, 12; quoc. cf. P. II, 30, 292, 13: *καίπερ ὀλίγοι ἀπολελειμμένοι ἐς ἄγαν.*

Postremo afferamus locutionem *περιίστασθαι ἔς τι* (Thuc. I, 78): *τὰ γὰρ τῶν πραγμάτων ὀξύτατα ἐς τὸ τῆς τύχης ὡς τὰ πολλὰ περιίσταθαι κράτος*: P. I, 24, 125, 2; V. I, 4, 333, 1; II, 2, 417, 4; A. 15, 92, 12; *ἐς αὐτὸν περιέστηκε πᾶσα ἡ Ῥωμαίων ἐλπίς:* V. I, 4, 329, 11; cf. etiam G. III, 4, 294, 5 (Mnem. IX, p. 151); 295, 14.

12) Restat, ut nonnullos locos commemoremus, ubi praepositio *ἐς* delenda est:

α) G. I, 17, 85, 10: *ποταμὸς δὲ Νάρνος* (*ἐς*) *τὸν τοῦ ὄρους παραρρεῖ πρόποδα·* cf. *ὁ δὲ ποταμὸς αὐτὸν παραρρεῖ Τίβερις*: G. II, 4, 160, 13; *αὐτήν*: G. IV, 14, 528, 9;

β) V. 1, 23, 401, 12: *τοὺς* (*ἐς*) *τὰ χωρία περιιόντας*; cf. *περιιόντες δὲ τὰ ἐκείνῃ χωρία*: V. II, 1, 412, 5; *τὴν ἀρχήν*: G. III, 33, 418, 16; *τὴν πόλιν*: G. IV, 7, 489, 13 (Hdt. 5, 33: *τὰς φυλακάς*; Xen. Anab. 7, 1, 33: *τὴν Ἑλλάδα*).

Supplenda est praepositio *ἐς*:

α) A. 4, 33, 7: *παρὰ τὴν* [*εἰς*] *ἀνδρωνίτιδα ἔστη θύραν*, id quod iam Herwerden vidit cf. Mnem. IX. p. 155;

β) G. III, 11, 321, 4: *στρατεύματος δὲ Οὐννικοῦ* [*ἐς*] *τοὺς Ἰλλυριοὺς ἐπισκήψαντος* (*τοῖς Ἰλλυριοῖς?*); cf. 14, 332, 14: *εἰς τὰ χωρία.*

---

*) cf. Herm. Braun, Procopius Caesariensis quatenus imitatus sit Thucydidem, diss. inaug. Erlangae 1885 p. 11, 54, 57.

IV.

De praepositionibus, quae genitivo et accusativo adduntur.

διά: 1) Praepositionem *διά* eodem fere modo, quo Attici, adhibet Procopius.

2) Verbum *πρίασθαι* cum *διά* coniunctum iam pag. 17 commemoravimus.

3) Pro *διὰ τοῦτο, διό* plerumque legitur illud *ἀπ' αὐτοῦ, ἀφ' οὗ.*

4) A. 9, 62, 3: *γυμνὴ διὰ μέσου ἐγένετο.* Corrige *κατὰ μέσον*, quod legitur ae. IV, 9, 296, 18: *τῶν πύργων κατὰ μέσον γενόμενοι*; P. II, 13, 213, 23: *κατὰ μέσον τοῖν περιβόλοιν*; P. II, 18, 228, 21: *τῆς ὁδοῦ κατὰ μέσον ἐγένοντο.*

μετά: Haec praepositio et genitivo et accusativo coniuncta a Procopio non aliter atque ab Atticis scriptoribus, sed multo rarius adhibetur, unde apparet *μετά* paulatim aliis particulis cessisse (cf. *ξύν*).

Omisso nomine vel pronomine adverbialiter usurpatur *μετά* in illa formula: *μετὰ δέ* id est *μετὰ δὲ ταῦτα.* Quam formulam Procopius ex Herodoto hausit, cuius libri magnam exemplorum copiam praebent (cf. Lundberg pag. 7; Kühner II, p. 456).

Ex Procopio haec notavi exempla:

P. I, 5, 25, 1; 9, 42, 21; 11, 55, 10; 18, 90, 6; 97, 24; II, 5, 175, 8; 11, 203, 13; 23, 255, 23; V. I, 3, 318, 17; 8, 347, 6; 21, 396, 21; II, 5, 431, 10; 13, 468, 5; 17, 486, 11; G. I, 12, 66, 15; 68, 15; 13, 69, 15; 16, 81, 21; 22, 108, 20; 26, 123, 15; II, 1, 145, 1; 7, 174, 18; 21, 230, 15; 24, 245, 13; 26, 251, 14; 27, 257, 16; 29, 271, 13; III, 6, 303, 1; 7, 306, 18; 36, 432, 3; IV, 5, 477, 21; 19, 554, 1; 24, 590, 19; 31, 619, 10; A. 11, 76, 8; 21, 120, 22; 29, 159, 5; ae. I, 4, 187, 13; III, 5, 254, 12; IV, 6, 288, 5.

κατά: I) Ex variis, quae localem notionem obtinent, locutionibus cum genitivo coniunctis notemus *κατ' ἄκρας* (Ionice *κατ' ἄκρης*) *ἁλῶναι*, qua formula Procopius non solum exemplo Homeri (N. 772; O. 557; X. 411; Ω 728) et Herodoti (VI,

18; 83) et Thucydidis (IV, 112) variandi causa pro *κατὰ κράτος αἱρεῖσθαι* vel *εἰς ἔδαφος καθαιρεῖσθαι* utitur de urbibus: *ἥπερ* (sc. *πόλις*) *κατ' ἄκρας ἑάλω*: G. III, 35, 427, 14; IV, 11, 517, 9; A. 5, 39, 8, sed etiam translata notione de personis (Kühner § 433, II, 1, a): *κατ' ἄκρας ἐμάνη* (*Ἀντωνίνα*): A. 1, 17, 21.

Iam vero notanda videtur locutio *βάλλειν κατὰ κορυφῆς*: G. IV, 9, 501, 21, cui loco annotavit Herwerden (Mnem. IX, p. 152): „Apographum Leidense praebet *κορυφήν*, ut plerisque locis scribitur apud nostrum et omnes libri exhibent apud Thucydidem II, 99, 1.*) Genitivum praeterea reperies p. 524, 9 (IV, 13, 524, 9), sed e Maltreti editione notatum *κορυφήν*. Ut librorum auctoritas facit pro accusativo, ita vis praepositionis militare videtur pro genitivo". Adhuc sub iudice lis est.

Sed vitiose sine ullo dubio librarii praepositionem *κατά* cum genitivo copulant: G. I, 19, 26, 2, ubi Dindorfius quoque legit: *Πυλίδα μὲν αὐτὸς* (sc. *Βελισάριος*) *τὴν Πιγκιανὴν καὶ τὴν ταύτης ἐν δεξιᾷ εἶχεν, ἣ Σαλαρία ὠνόμασται. Κατὰ ταύτης γὰρ ἐπίμαχός τε ὁ περίβολος ἦν καὶ Ῥωμαίοις ἐξιτητὰ ἐπὶ τοὺς πολεμίους ὄντα ἐτύγχανε.* Accusativus autem vi praepositionis postulatur, sensu pluralis Quamobrem Procopius mihi quidem videtur scripsisse *κατὰ ταύτας*, quod habet apographum Leidense.

2) Frequentissimi sunt apud Procopium loci, quibus ad hostilem animum (cf. *ἐς* p. 31) indicandum *κατά* cum genitivo copulatur, cuius usus passim occurrunt exempla cum alibi (Plato Gorg. p. 472, A; Aeschin. pag. 62, 9), tum in orationum titulis, ut Demosthenis *λόγος κατὰ Μειδίου* (cf. Henr. Steph. thes. Gr. l. *κατά* p. 1012);

ὅπλα καθ' ὑμῶν εἵλοντο: G. II, 28, 263, 9; *ἐλαύνειν τῷ ἵππῳ κατ' ἀλλήλων*: G. III, 4, 297, 4; *ἐμβάλλειν τι κατὰ τοῦ περιβόλου*: G. IV, 11, 511, 10; 14; (*ἡ τοῦ κριοῦ ἐς τὸν περίβολον ἐμβολή*: 512, 3); *ἔχειν ἐπιτειχίσματα καθ' ὑμῶν*: G. IV, 13, 526, 18; *θρασύνεσθαι καθ' ἡμῶν*: G. I, 29, 136, 7; *μηχανᾶσθαι ἔφοδον κατὰ τοῦ περιβόλου*: G. II, 9, 182, 18; *τιμωρεῖν τινι κατὰ τοῦ τυράννου*: G. II, 6, 169, 14; *τολμᾶν*

*) Cf. Classen ad. h. l.

τι καθ' ἡμῶν: P. II, 15, 220, 3; χρῆσθαι κατὰ τῆς ἀρετῆς τῷ νόμῳ: G. IV, 21, 569, 13; ποιεῖσθαι κατά τινος κύκλωσιν: P. I, 14, 73, 14; μέμψιν: G. II, 29, 267, 15; ἐπεκδρομάς: G. I, 27, 129, 15; προςβολήν: G. III, 7, 308, 5; ἐπιτείχισμα: ae. IV, 7 342, 7, cf. Krumbholz ad Appianum, p. 44, sequ.

3) Nonnulla autem exstant exempla, ubi κατά c. gen. idem valet, quod Latina praepositio „de" (cf. Krumbholz p. 47): εὐδοκιμεῖν κατὰ Γελίμερός τε καὶ Βανδίλων: G. I, 5, 26, 1; ἀναιρεῖσθαι πολλὰς κατὰ Βανδίλων νίκας victorias reportare de Vandalis: V. II, 10, 451, 7; τῆς κατὰ σφῶν νίκης αἰτιώτατοι τοῖς πολεμίοις ἐγίνοντο: G. IV, 23, 583, 8; τὸ κατ' αὐτῶν κράτος: V. II, 11, 456, 23.

II) In usu voculae κατά cum accusativo coniunctae in primis notandi sunt loci, quibus illam locutionem κατὰ κορυφήν ex Thucydide (II, 99, 1) haustam legimus: P. I, 7, 36, 11; II, 8, 188, 4; V. II, 12, 459, 9; 460, 9; G. I, 5, 28, 11, 22; 108, 22; G. II, 11, 190, 6; IV, 9, 501; 21; ae. II, 1, 211, 14; 8, 232; 11; 296, 19 (Braun p. 10).

Mira autem est lectio codicum: φεύγουσιν ἐπισπόμενοι κατὰ τοῦ λόφου ἐγίνοντο: G. II, 23, 239, 23, ubi κατά cum accusativo constructum exspectaveris; sane etiam Procopius dicit: κατὰ νῶτον γίγνεσθαι (P. I, 3, 17, 11; G. I, 22, 108, 18; IV, 9, 500, 21); εἶναι (P. I, 10, 46, 2); ἰέναι (G. I, 29, 137, 22; II, 23, 238, 21); ἐπισπέσθαι (G. II, 24, 245, 15); ἀπολιπεῖν (G. II, 7, 177, 11); (Hdt. I, 9; Thuc. I, 62; IV, 32). Neque vero dubium est, quin γίγνεσθαι κατὰ λόφου non idem valere possit, quod γίγνεσθαι κατὰ λόφον vel ἐν τῷ λόφῳ, quod paulo infra (240, 22) legitur: Ῥωμαῖοι ἔν τε τῷ λόφῳ δρόμῳ πολλῷ ἀνιόντες ἐγίνοντο. Maltretus igitur illum locum recte interpretatur, cum vertit: „in fugam versos ad medium usque collem insecuti sunt." Equidem suspicor post genitivum λόφου librariorum errore μέσου excidisse, quod aliis quoque locis Procopianis cum verbo γίγνεσθαι coniunctum legimus velut: P. II, 13, 213, 22; 18, 228, 21.

2) Nunc vero adiungamus aliquot locos, ubi κατά causalem vim obtineat, qua praeditum cum ab Thucydide tum ab Herodoto usurpatur (cf. Lundberg p. 22):

κατὰ ἔχθος τὸ τῶν Περσῶν: G. I, 5, 26, 14; 8, 39, 1; III, 12, 326, 18; *κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν*: P. I, 1, 10, 14 (Hdt. VIII, 30: *κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν*; Thuc. I, 103; IV, 1: *κατὰ ἔχθος τὸ Ῥηγίνων*).

3) Illa formula *καθά* ab Atticorum sermone aliena *) = *καθ' ἅ* = *κατὰ ταῦτα ἅ* secundum id quod, quemadmodum (Schweigh. Lex. p. 195) apud Procopium reperitur: P. II, 21, 244, 16: *καθὰ ξυνέκειτο*.

ὑπέρ: Priusquam ad hanc praepositionem locis Procopianis illustrandam transeamus, nobis praefari liceat, quae de ea disputavit Krebs p. 540: „Zwei Punkte sind es, welche in der späteren Prosa den Gebrauch von *ὑπέρ* kennzeichnen:

ὑπέρ mit Genit. wird gleichbedeutend mit *περί* c. g. gebraucht **);

ὑπέρ mit Acc. wird lokal gebraucht.

I) Illius dicendi usus permulta inveniuntur exempla apud Procopium

α) post vocabula dicendi et sim.: *λέγειν*: G. III, 32, 412, 21 (*περί*: V. II, 7, 440, 20); *λόγους λέγειν*: P. I, 11, 54, 21; *λόγους ποιεῖσθαι*: P. II, 2, 156, 23; 21, 245, 7; A, 11, 73, 13; *ἐς λόγους ἐλθεῖν*: P. II, 3, 162, 15; saepissime occurrit formula *ἐν τοῖς ὑπὲρ τῶν πολέμων λόγοις*; *εἰπεῖν*: G. III, 32, 413, 1; *διαλέγεσθαι*: G. IV, I, 462, 4 (Plato, Apol. p. 39, E.): *τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ διαλόγοις*: ae. I, 1, 179, 13; *κοινολογεῖσθαι*: P, I, 5, 27, 12; G, III, 32, 413, 8; *ὀμνύναι*: P. I, 15, 77, 19; V. II, 17, 486, 9; G. II, 29, 269, 29; III, 7, 307, 18; *ὅρκοις αὐτοὺς δεινοτάτοις ὑπὲρ τούτων καταλαβών*: G. I, 11, 61, 6; *μέμφεσθαι*: P. I, 17, 80, 22; *μέμψις*: G. III, 16, 341, 21; *αἰτιᾶσθαι*: P. II, 5, 170, 3; *γράφειν*: P. II, 1, 155, 22; *γράμματα ἰέναι*: P. I, 11, 51, 9; *τὰ πιστὰ δοῦναι*: G. III, 2, 288, 12; *τὰ πιστὰ λαβεῖν*: P. II, 17, 228, 13; *πρεσβεύειν*: G. I, 4, 24, 10; *πρέσβεις στέλλειν*: P. I, 22, 112, 10; G. IV, 24, 590, 9; *πρέσβεις ἰέναι*: P. I, 11, 51, 9; *ἐκκλησιάζειν*: ae. VII, 7, 342, 2; *ξυγκεῖσθαι*: A. 14, 89, 4;

*) cf. Fr. Kaelker, quaest. de elocutione Polybiana, P. IV, p. 300. 2.

**) Krüger. § 68, 28, A. 3: Schlechtweg für *περί τινος* steht *ὑπέρ* erst bei Demosthenes und Späteren.

βουλεύεσθαι: G. II, 29, 267, 8; 30, 275, 4; ae. II. 10, 237, 1; P. II, 16, 223, 13; *βουλή*: P. II, 6, 179, 8; V. I, 15, 373, 2;

β) post verba sentiendi et sim.: *πυνθάνεσθαι* (Soph. Oed. T. 1444): P. II, 24, 262, 12; G. I, 15, 78, 8 (*περί*: P. II, 19, 236, 10; V. I, 19, 391, 4); *γινώσκειν*: G. I, 3, 18, 1; II, 29, 267, 5; *ποιεῖσθαι γνώμας*: A. 7, 51, 14; *ποιεῖσθαι διάγνωσιν*: G. II, 16, 211, 1; III, 8, 311, 4; *θαρσεῖν*: P. II, 201, 19; V. I, 19, 387, 15; A. 4, 33, 16; ae. II, 6, 224, 7; VI, 6, 340, 22 (Xen. Cyr. 7, 1, 17: *θάρρει ὑπὲρ ἐκείνων*); *μέλει μοι*: *αὐτῷ ὑπὲρ τούτων μελήσειν*: G. I, 18, 92, 19.

Nonnulla, quae modo attulimus, verba etiam cum *περί* praepositione coniuncta leguntur. Neque vero dubium est, quin praepositionibus sic mutatis Procopius et variandi ratione usus sit, id quod infra pluribus demonstrabimus, et hiatum vitare studuerit. Sed si quis eum in hoc dicendi genere hiatum semper respuisse putet, valde erret. Nam permulti sunt loci, ubi Procopius, si praepositione *περί* usus esset, hiatum facile potuit vitare; cf. *κοινολογεῖσθαι ὑπὲρ τῶν ὅλων*: P. I, 5, 27, 12; *καὶ ὑπὲρ τούτων ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν*: P. II, 162, 15; *καὶ ὑπὲρ τῆς νόσου πυνθανομένῳ*: G. I, 15, 78, 8: *μὴ ὑπὲρ τῶν ἀφανῶν διαλέγεσθαι ἀναγκάζωνται*: G. IV, 1, 462, 4.

Denique nonnullos afferam locos, quibus Procopius ab Atticorum sermone recedens praepositionem *ὑπέρ* cum gen. copulatam eodem sensu adhibet, quo *ἀντί*.

Huc referenda est locutio *ὑπὲρ αὐτῶν* (sc. *κακῶν*) *ἑλέσθαι τὰ κρείσσω* (*ἀντί*: P. I, 18, 93, 23); cf. *πρό* et *ἀντί* p. 21.

Quam promiscue Procopius *ὑπέρ* et *ἀντί* adhibuerit, optime intelleges, si mecum comparaveris hos locos:

ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐν τῷ παραυτίκα ὑπὲρ πάντων ἕτερα τῶν κατὰ τὴν μάχην διαφθειρομένων ἀνθυπουργήσω: G. I, 28, 131, 15; *ἵππον ἢ τόξον ἢ ἄλλον ὁτονοῦν στρατιώτῃ ἐν τῇ μάχῃ ἀπολωλότος ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ πρὸς Βελισαρίου αὐτίκα ὑπῆρχεν*: G. III, 1, 218, 13.

II) *ὑπὲρ* cum acc. Procopius pariter atque Appianus (cf. Krumbholz p. 44) non solum cum verbis movendi copulat, sed etiam cum verbis quietem in loco indicantibus, quibus *ὑπέρ* cum gen. constructum magis proprium esse constat.

En exempla Procopiana: ἡ (χώρα) ὑπὲρ ὄρος τὸ Αὐράσιόν ἐστιν: V. II, 20, 501, 6; ὑπὲρ τὸν ποταμὸν Τίβεριν ἐνστρατοπεδεύεσθαι: G. I, 19, 138, 17; ὑπὲρ μασχάλην τὴν δεξιὰν γυμνοῦ τοῦ σώματος ἐπιτυχών: G. II, 152, 11; ἡ (πόλις) κεῖται μὲν ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον: G. III, 14, 336, 13; ἐπεὶ ἐμπρήσας αὐτῆς (Ῥώμης) πολλὰ ἔτυχεν, ἄλλως τε καὶ ὑπὲρ Τίβεριν ποταμόν: G. IV, 22, 572, 12; τοὺς ὑπὲρ τὸν ὠκεανὸν διερευνᾶται μυχούς: P. II, 3, 165, 1; τὴν ὑπὲρ τὸν ποταμὸν Τίβεριν (πύλην): G. I, 19, 94, 11; 18, 92, 9; cf. Mnem. IX, p. 111; ἐς χωρία τὰ ὑπὲρ ποταμὸν Πάδον ἐχώρησαν: G. IV, 35, 642, 19; sim. G. IV, 11, 509, 2.

Saepissime ὑπέρ cum acc. gentium sedes indicat (cf. Krumbholz p. 44.): ὑπὲρ τούτους Κάρνιοί τε καὶ Νουρικοὶ ἵδρυνται: G. I, 15, 80, 11 (cf. paulo supra (80, 9): ὕπερθε δὲ αὐτῶν Σίσκιοί τε καὶ Σουάβοι χώραν τὴν μεσόγειον ἔχουσι et paulo infra (80, 16): ὑπὲρ δὲ Ῥαβέννης πόλεως . . Λιγούριοι ᾤκηνται; id. G. IV, 4, 474, 8); Ἄνται, οἳ ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον ἵδρυνται: G. I, 27, 125, 22; IV, 20, 559, 4; P. I, 19, 100, 16; ὑπὲρ Ἴστρον ποταμὸν ἐκ παλαιοῦ ᾤκουν: G. II, 14, 199, 16; V. I, 2, 313, 8; II, 13, 466, 14 (Xen. Anab. I, 1, 9: τοῖς Θρᾳξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσι); βαρβάρων τῶν ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον: V. I, 1, 310, 19.

V.

De praepositionibus cum genitivo, dativo, accusativo coniunctis:

ἀμφί: I) Haec praepositio, quae in Polybi libris non iam invenitur (cf. Krebs. p. 98: „ἀμφί ist bei Polybius erloschen"), apud Procopium frequenti in usu fuit.

Nam is praepositionem ἀμφί et multo crebrius quam περί adhibuit neque eam cum dativo coniungere dubitavit. Qua dicendi consuetudine usus poëtarum vestigia premit. *)

Sane quidem etiam loci reperiuntur, ubi ἀμφί copulatur cum genitivo velut: G. I, 4, 24, 14, ubi legitur τὰ ἀμφὶ τῆς Θευδάτου ἀρχῆς ἔμαθε. Sed quamquam codices genitivum praebent, eum mihi suspectum esse fateor. Nam Procopius ceteris omnibus eiusmodi locis, ubi praepositioni

*) Cf. Krüger § 68, 30, adn. 2: „Mit dem Dativ ist ἀμφί der attischen Prosa fremd."

ἀμφί articulum neutrius generis praeponit, dativo vel accusativo uti solet.

Altero autem loco (G. IV, 27, 606, 12 ss.), ubi *ἀμφί* c. gen. legitur, ne codices quidem inter se consentiunt: *ἐς μὲν τὸ ἐμφανὲς οὐδὲν ἔδρασαν, ἑκάτερος δὲ δόλῳ τὸν θατέρου ἐχθρὸν ἔκτεινεν. Ὅντινα μέντοι τρόπον, ἀφίημι λόγους λέγειν. Οὐ γὰρ ὁμολογοῦσιν ἀλλήλοις οἱ ἀμφ' αὐτῶν (αὐτὸν* L) *λόγοι.* Singularem ipse Maltretus sensu postulari cognovit, cum verteret: „nihil quidem egerunt palam, sed alter alterius inimicum dolo sustulit. Caedis peractae modum omitto scribere, non consentientibus qui illum referunt" Nihilominus Dindorfius in textum recepit *ἀμφ' αὐτῶν.* Equidem suspicor ex apographo Leidensi, quod etiam aliis locis secuti sumus, recipiendum esse *ἀμφ' αὐτόν.*

II. Nunc disseramus, quomodo Procopius praepositionem *ἀμφί* cum dativo adhibuerit.

1) Ac primum quidem exempla afferamus, unde localem praepositionis vim cognoscamus: *τῶν ἀμφὶ Βούχᾳ ἐπιβεβοηθηκότων*: G. II, 2, 152, 6; *τοῖς ἀμφὶ τῷ Ἰωάννῃ προσχωρεῖν*: 28, 265, 22. Tum profero locum (G. III, 27, 440, 18): *οὓς ἀγείρας μαχιμωτάτους ἀμφ' αὐτῷ ἔτυχε*, ubi apographum Leidense praebet *ἀμφ' αὐτόν.* Mea quidem sententia Procopius scripsit *ἀμφ' αὐτόν*; cf. G. IV, 10, 504, 13: *τοὺς ἰατροὺς πανταχόθεν πολλάκις ἀμφ' αὐτὸν ἤγειρεν.*

2) Iam sequuntur loci, ubi praepositio *ἀμφί* causali notione praedita idem significet, quod praep. *περί* c. gen. in pedestri sermone:

α) post vocabula pugnandi (*ἀμφ' Ἑλένῃ μάχεσθαι* i. e. *περὶ Ἑλένης*, pugnare de Helena, propter Helenam vel Helenae causa: Hom. *Γ.* 70, qu. cf. Ebeling, lex. Hom. *ἀμφί* p. 102): *ἀμφ' αὐτῷ μόνῳ γενομένης τῆς μάχης*: G. I, 18, 89, 4; *ἡ μάχη ἀμφὶ Βελισαρίῳ ἐγένετο:* G. I, 18, 91, 4; (*ἀμφὶ Ταρβίσιον*: G. III, 1, 285, 13; *ἀμφὶ τὸν νεκρόν*: IV, 17, 549, 10).

Huc referendi sunt etiam loci: *αὐτῶν ἀμφὶ ταύτῃ διαμαχομένων τῇ λείᾳ*: G. III, 3, 292, 10; alio sensu *ὅσα ἀμφὶ τοῖς ὁρίοις τῆς τε Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης διαμάχονται πρὸς ἀλλήλους οἱ περὶ ταῦτα δεινοί*: G. IV, 6, 481, 20, „quae de Asiae atque Europae finibus inter se disputant harum rerum periti";

β) post vocabula timendi vim obtinentia: (Soph. O. C. 492; Hdt. VI, 62: *φοβεῖσθαι ἀμφί τινι*): *δειμαίνειν*: P. I, 22, 110, 12; II, 6, 180, 13; G. II, 16, 210, 9; A. 3, 25, 17; *δεδιέναι*: P. II, 30, 293, 16; G. II, 10, 185, 13; III, 8, 310, 5; IV, 34, 635, 18; *περιδεής*: A. 2, 24, 2; *ἐς δέος μέγα ἀμφὶ Ῥαβέννῃ ἐμπεπτωκότες*: G. II, 10, 185, 15;

γ) post verba dicendi, sim.: *λέγειν*: P. I, 4, 22, 3; *ἀμφὶ τῷ κόσμῳ τὸ λόγιον εἶναι*: G. 2, 7, 34, 6; *ἐς λόγους ξυνιέναι*: G. IV, 15, 536, 18; *ἐς λόγους καταστῆναι*: A. 5, 38, 1; *λόγοι ἤδη πολλοὶ ἐπ' ἀμφότερα ἀμφὶ τῇ εἰρήνῃ ἐγίνοντο*: P. I, 13, 61, 12; *εἰπεῖν*: P. II, 8, 186, 19; 28, 285, 19; G. IV, 3, 470, 5; 11, 507, 8; *ὑπειπεῖν*: ae. IV, I, 265, 19; *φράζειν*: G. II, 26, 255, 8; A. 18, 102, 19; *μαντεύεσθαι*: G. I, 24, 118, 17; *λεπτολογεῖσθαι*: ae. I, 2, 183, 18; *κοινολογεῖσθαι*: P. I, 21, 109, 17; *προδηλοῦν*: A. 17, 105, 13; *ἐρωτᾶν*: V. I, 25, 409, 11; *ἀναγράφεσθαι*: ae. V. 8, 326, 22; *τὰ πιστὰ φέρειν*: G. IV, 16, 542, 15; *τὰ πιστὰ παρέχεσθαι*: 542, 20; *τὰ πιστὰ λαβεῖν*: 597, 8; *βουλεύεσθαι*: P. II, 26, 269, 16; A. 29, 157, 4; *βουλὴν τιθέναι*: P. II, 3, 166, 15; *βουλὴν ἔχειν*: G. II, 21, 229, 4; *ποιεῖσθαι ξυμβουλήν*: G. III, 32, 412, 6;

δ) post verba sentiendi, cogitandi, sim: *ἀκούειν*: P. II, 8, 186, 19; G. III, 6, 304, 12; *γιγνώσκειν*: P. II, 9, 190, 20, A. 16; 98, 5; *διαπορεῖσθαι*: P. I, 2, 13, 7; *διασκοπεῖσθαι*: ae. IV, 10, 301, 11; *δοκεῖ μοι*: P. I, 22, 112, 13; II, 29, 287, 13; A. 14, 89, 17; ae. II, 3, 218, 11; *δόξαν ἔχειν*: G. 1, 4, 22, 10; *εἰδέναι*: P. I, 18, 89, 16; V. I, 1, 309, 14; *μαθεῖν*: G. IV, 12, 521, 4; *μεριμνᾶν*: V. I, 21, 398, 5; *μηχανᾶσθαι*: A. 25, 140, 21; *ἐν νῷ ἔχειν*: V. I, 24, 405, 20; *οἴεσθαι*: G. IV, 6, 484, 8; *ὁμογνωμονεῖν*: G. III, 34, 423, 10; *ποιεῖσθαι τὰς γνώσεις*: G. III, 32, 415, 5; *πυνθάνεσθαι*: P. I, 8, 41, 14; 9, 43, 4; 17, 83, 13; 22, 112, 9; G. II, 23, 240, 6; IV, 26, 600, 14; *ἀναπυνθάνεσθαι*: V. I, 7, 341, 16; *φρονεῖν*: A. 2, 18, 19.

Qui sequuntur loci, non multum a proximis differunt: *βασιλέα μὲν ἀμφὶ τῷ πράγματι ἠνώχλουν ἄγαν*: A. 30, 160, 11; *μάλιστα δὲ αὐτοὺς ἀμφὶ τῷ ἄρτῳ ἐπίεζε*: A. 27, 148, 15; *ἀμφὶ τοῖς ὕδασιν ἡ Κωνσταντίνα τὰ ἀνήκεστα ἔπασχε πρότερον*: ae. II, 6, 225, 11.

Nonnunquam *ἀμφί* cum dativo copulatum participiis verborum *ξυμπεσεῖν, ξυνενεχθῆναι, ἐργάζεσθαι* addit Procopius: *τὰ ξυμπεσόντα ἀμφὶ τῇ πηγῇ μαθὼν ἅπαντα*: P. II, 7, 185, 14; G. I, 18, 87, 7; II, 19, 223, 19; III, 29, 400, 9; IV, 10, 505, 10; *τὰ μὲν οὖν ἀμφὶ τῇ γυναικὶ ξυνενεχθέντα:* P. I, 7, 32, 2; G. III, 3, 290, 6; *τὰ γὰρ ἀμφὶ τοῖς Χριστιανοῖς εἰργασμένα*: A. 11, 76, 7.

Sed etiam e substantivis pendet *ἀμφί* velut *γνώμη:* P. I, 22, 110, 8; *δόξα:* G. III, 37, 440, 9; IV, 2, 464, 5; *ἐπιθυμία*: A. 27, 148, 19; *λόγος:* P. II, 27, 274, 21; *νόμος:* P. 1, 5, 26, 8; 30, 21; *ξυνθήκη*: P. II, 10, 198, 23; *φήμη:* V. 2, 23, 512, 8.

3) Frequentissime Procopius praepositioni *ἀμφί* cum dativo copulatae articulum generis neutrius praeponit eodem sensu, quo scriptores Attici *τὰ ἀμφί τι* vel potius *τὰ περί τι* ponebant: *τὰ μὲν ἀμφὶ τῷ ὅρκῳ:* P. I, 4, 19, 1; 11, 54, 6; *τὰ ἀμφὶ τῇ ξυμβάσει*: P. II, 26, 273, 13; *τὰ ἀμφὶ τῇ μετάξῃ:* G. IV, 17, 546, 20; *τὰ ἀμφὶ τῷ Καβάδῃ*: P. I, 5, 25, 10; *τὰ ἀμφὶ τῇ εἰρήνῃ*: P. II, 21, 243, 7; 28, 281, 7; *τά τε ἀμφὶ τῇ εἰρήνῃ καὶ τῷ Χοσρόῃ:* P. I, 11, 54, 6; *τά τε ἀμφὶ τῇ ἐκεχειρίᾳ*: G. II, 7, 172, 12; *τά γε ἀμφὶ τῷ θεῷ*: ae. V. 1, 310, 6 et alibi, cf. *ἐς* p. 34.

III. Cum accusativo *ἀμφί* permultis locis cum movendi verbis coniungitur eodem sensu, quo *παρά* vel *ἐπί* cum accusativo. *)

Eiusmodi exempla sunt: *ἔτι μᾶλλον ἀμφὶ τὸν περίβολον ἦλθον*: P. II, 17, 226, 1; 30, 294, 11; G. III, 29, 399, 15; 40, 449, 11; *ἀμφὶ πόλιν Λεπτιμάγναν ἀφικέσθαι*: V. II, 21, 503, 9; G. III, 24, 378, 11; *ἀμφὶ τὸ τεῖχος ᾖεσαν*: G. I, 22, 106, 14; *τοῦ περιβόλου ἀμφὶ τὰς ἐπάλξεις κατέφυγον*: G. III, 3, 292, 17; *εὐθὺς κομίζονται ἀμφὶ πόλιν Βρεντέσιον*: G. III, 18, 350, 19; *Μαρτῖνον δὲ καὶ Ἰωάννην ἀμφὶ Πάδον ποταμὸν ἔστελλεν*: G. II, 23, 238, 17; *τὸ στράτευμα ἀπῆγεν ἀμφὶ πύλην Ἀσιναρίαν*: G. III, 20, 362, 15.

Iam vero notemus illum locum, ubi Procopius praepositionem *ἀμφί* adverbialiter adhibuisse videtur: *ἐπειδὰν αὕτη*

*) Cf. Kühner II, p. 425: „Seltener steht *ἀμφί* mit dem Acc. bei den Verben der Bewegung: in die Nähe, nach.

sc. ἡ ἐπιῤῥοὴ ἀφίκηται, τά τε πλοῖα κατὰ βραχὺ ἐκ γῆς ἐπαιρόμενα πλεῖ καὶ οἱ ἀμφὶ ναῦται ἔργου ἐχόμενοι ναυτίλλονται ἤδη: G. I, 1, 9, 9ss. Huic loco annotat Herwerden, Mnem. IX. p. 109: „Intellegam οἱ ἀμφ' αὐτὰ ναῦται vel οἱ ἀμφὶ ταῦτα ναῦται.“ Schenkl (Bursian-Müller, Jahresbericht 1884, p. 256) suspicatur scribendum esse οἱ ναῦται ἀμφίς. Equidem cum Herwerdeno facio, quia neque praepositio ἀμφί adverbialiter usurpata neque formula ἀμφίς ullo alio loco Procopiano legitur. Cf. G. IV, 11, 517, 5: ἵνα δὴ αἵ τε μηχαναὶ καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὰς Ῥωμαῖοι εἱστήκεσαν. Sic etiam G. I, 27, 126, 12 legendum est, ubi codices praebent τῶν τε τοξευμάτων τὰς μηχανὰς καὶ τοὺς ἀμφὶ ταύτῃ τεχνίτας ἐν παρασκευῇ εἶχε, nisi forte praepositionem ἀμφὶ delendam esse putas.

Vitiose scribit Dindorfius ἀλλ' οἱ μὲν Βελισαρίου ἀμφὶ τὰ πρὸς ἕω τῆς πόλεως εἶχον, οἱ δὲ ἀμφὶ Ναρσῆν τὰ πρὸς ἑσπέραν: G. II, 19, 221, 18. Transpone οἱ μὲν ἀμφὶ Βελισάριον τὰ πρὸς ἕω τῆς πόλεως εἶχον κ. τ. ἁ.

περί: Quam praepositionem apud Thucydidem prorsus in locum particulae ἀμφί substitutam*) in posteriorum scriptorum libris paulatim aliis praepositionibus cessisse constat. Voculae autem, quae apud nostrum auctorem cum περί certare videntur, cum aliae sunt, tum ἀμφί et ὑπέρ, de quibus suo loco disputavimus.

I. Cum genitivo copulatum περί non aliter ac translate usurpatur idque perraro post verba et substantiva pugnandi, quae plerumque cum ὑπέρ vel ἀμφί praepositionibus coniuncta reperiuntur.

Uno loco περί cum substantivo δέος copulatum assumit genitivum: πόλεώς τε τῆςδε ἁλώσεως πέρι μηδενὶ ὑμῶν γενέσθω τι δέος: G. I, 11, 60, 12.

Inseritur autem praepositio inter adiectivum et substantivum G. I, 4, 24, 9: ξυμπάσης περὶ Ἰταλίας; (Krüger § 68, 3. A. 2.**)

II. Cum dativo coniunctum περί apud Procopium, ut erat Herodoti (III, 35; VIII, 74; 99; IX, 73) et Thucydidis (I 60)

*) Debbert, de praep. ἀμφί et περί usu Thucydideo, Königsberg 1880.

**) Wenig üblich ist in der attischen Prosa Einschiebung der Präposition zwischen Adjektiv und Substantiv.

imitator, plerumque personam vel rem indicat, cui quis timet: *περὶ Σάλωσι δείσας*: G. I, 16, 83, 1; 22, 107, 20; 23, 111, 11; 26, 125, 13; II, 5, 167, 1; 25, 250, 9; III, 13, 328, 21; P. II, 20, 239, 5; 27, 279, 21; *περὶ σφίσι τε αὐτοῖς καὶ τῇ πόλει πεφοβημένοι*: G. I, 18, 90, 13; *περὶ τοῖς πολιορκουμένοις ἐδείμαινε*: G. II, 16, 212, 11; V. I, 14, 370, 23; *περὶ τῇ λείᾳ ἐν φροντίδι εἶναι*: V. II, 1, 413, 12.

Ex his locis efficitur etiam G. I, 29, 134, 21 legendum esse *περὶ τῇ ἀρχῇ*, non *περὶ τὴν ἀχρήν*.

Manifesto autem corruptus est locus (G. IV, 18, 550, 21), ubi codices praebent *περιδεὴς οὖν γεγονὼς Αὐδουὶν οἷς οἱ περί τε αὐτῷ διασκεδαννύμενοι ἀκόσμως ᾔεσαν οὕτως . . .* Equidem suspicor scripsisse Procopium *περιδεὴς οὖν γεγονὼς Αὐδουὶν περί τέ οἱ αὐτῷ* (cf. P. II, 20, 239, 5) *καὶ τοῖς διασκεδαννυμένοις, οἵπερ ἀκόσμως ᾔεσαν οὕτως.*

III. Cum accusativo copulatum *περί* rarius, quam exspectaveris, indicat locum (cf. *ἀμφί*).

Ad temporalem huius praepositionis usum si transibimus, illa locutio *περὶ λύχνων ἁφάς*, quam Procopius ex Herodoto (VII, 215) hausit, in primis notanda erit: V. I, 16, 380, 5; 19, 391, 12; 21, 393, 22; II, 15, 476, 13; G. I, 10, 49, 16; IV, 17, 549, 10; 27, 604, 9.

περί scribendum est pro *παρά*: G. IV, 12, 522, 11, ubi codices praebent *τῆς σφετέρας παρὰ τοὺς πόνους ὀλιγωρίας*; cf. *τῆς περὶ τὸ πονεῖσθαι ὀλιγωρίας*: G. IV, 12, 521, 20.

παρά: I. cum genitivo: ae. IV, 9, 299, 15 codices praebent: *παρὰ πλοῦ μὲν ἐφ' Ἑλλησπόντου καλῶς κείμενον.* Sed compluribus exemplis Thucydideis efficitur pro *παρὰ πλοῦ* — *παράπλου* emendandum esse, cf. Herm. Braun p. 10.

II. Jam vero dativum, quem haec praepositio apud Atticos quidem scriptores non nisi de personis patitur (Lundberg p. 27, Kühner § 440, II, 1), apud scriptorem nostrum uno loco cum *παρά* coniunctum inveni ad indicandam rem: *ταύταις* (sc. *σχοίνοις*) *τε λέμβους δύο παρ' ἀλλήλοις ξυνδήσας*: G. I, 19, 96, 2; cf. *ἐς ἀλλήλους*: G. I, 14, 74, 17.

A. 30, 164, 11 praebet Dindorfius *πάλαι ἡ σύγκλητος βουλὴ παρὰ βασιλεῖ ἰοῦσα τρόπῳ τοιῷδε προσκυνεῖν ἠβούλοντο*, ubi Herwerden (Mnem. IX. p. 157) correxit: *παρὰ βασιλέα εἰσιοῦσα.*

III. Cum accusativo constructum *παρά* post varia movendi verba adhibetur. *) Qua dicendi ratione usus Xenophontis et Arriani exemplum sequitur Procopius (Krebs. praep. adv. II, p. 63, A. 2).

Recedit autem Procopius ab Atticorum dicendi consuetudine, cum *παρά* praepositione adhibita etiam rem indicat, ad quam quis accedit **) (cf. Ebeling lex. Hom. *παρά*): *Παῦλον παρὰ τὸν περίβολον στείλας*: P. II, 8, 186, 15; id. 20, 240, 12; *παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθεῖν*: P. II, 9, 191, 14, (quo loco nixus etiam G. I, 24, 114, 13 scribam: *ἡμῖν γενομένοις παρὰ Τίβεριν ποταμόν*); *παρὰ τὸ τῆς πόλεως τεῖχος ἥκων*: P. II, 20, 240, 2; id. 28, 280, 8; G. III, 20, 361, 11; *πύλαι . . φέρουσαι παρὰ τοῦ λόφου τὴν ὑπώρειαν*: G. IV, 14, 528, 10.

Restant aliquot loci, qui restituenda praepositione *παρά* sanandi sunt:

α) G. II, 24, 244, 9: *παρὰ τὸν Οὐίτιγιν πέμπειν* (Mnem. IX. p. 150).

β) A. 17, 102, 22: *τοῖς παρά τὴν μητέρα τὰς εἰςόδους ἀεὶ ποιουμένοις τὸ πρᾶγμα ἀγγέλλει*;

γ) G. I, 23, 110, 14: *παρὰ πάντα τὸν χρόνον*;

δ) G. II, 13, 197, 23: *παρὰ φαῦλον γὰρ ἡγησάμενος*; cf. III, 11, 320, 10.

πρός: I. cum genitivo frequentissime omnium praepositionum ad auctorem significandum coniungitur neque alio fere fungitur munere apud Procopium. Cuius dicendi rationis exempla, quae apud eos, qui pedestri sermone usi sunt, Atticos perpauca (cf. Golisch, de *πρός* praep. p. 15), apud Herodotum et scriptores posterioris aetatis velut Arrianum et Appianum inveniuntur permulta, Procopi libri in omnibus fere paginis suppeditant. (Cf. Lundberg p. 28 et Krumbholz p. 55 ss.)

*) W. Teuffel (Stud. u. Charakt. p. 205 A) optimo iure dicit: „*παρά τινα ἰέναι* steht bei Procop gewöhnlich im Sinne von *πρός τινα*

**) Kühner II, § 440, III. 1.

1) Ac primum quidem haec praepositio usurpatur

α) post verba accipiendi sim. velut: αἰτεῖσθαι, ἐξαιτεῖσθαι: P. II, 11, 204, 11; G. III, 20, 365, 4; ἀτυχεῖν: P. I, 5, 29, 18; G. III, 16, 341, 19; δέχεσθαι: P. II, 15, 216, 23; G. II, 28, 260, 3; ae. III, 1, 237, 3; ἔχειν: G. I, 8, 43, 19; (παρά: G. I, 6, 32, 13); κομίζεσθαι: G. III, 33, 418, 8; A. 20, 114, 22; ae. II, 6, 226, 14; (παρά: P. II, 10, 198, 21; G. III, 8, 309, 13); λαβεῖν: P. I, 10, 47, 8; 50, 5; V. I, 25, 406, 20; G. I, 20, 99, 10; ae. V, 8, 327, 18 (παραλαβεῖν); (παρά: P. II, 19, 238, 13; ἀπό: V. I, 9, 351, 19); λαγχάνειν: P. I, 5, 26, 7; V. II, 3, 420, 11 (μεταλαγχάνειν); 21, 502, 2; ae. II, 4, 221, 24; ληίζεσθαι: A. 25, 139, 16; ὀφλισκάνειν γέλωτα πρὸς πάντων Βανδίλων: V. I, 23, 400, 10; A. 9, 66, 12 (Βελισάριος δὲ γέλωτα πολὺν πρὸς Ῥωμαίους ὦφλεν: G. I, 18, 93, 8); παθεῖν: P. I, 11, 51, 10; V. I, 4, 331, 20; G. I, 1, 6, 10; A. 1, 12, 8; (παρά: V. I, 3, 321, 14); προςίεσθαι: A. 25, 139, 10; τυγχάνειν: P. I, 17, 86, 3; G. I, 8, 42, 4; A. 5, 40, 17; (παρά: G. II, 6, 170, 9); φέρεσθαι: G. III, 7, 307, 8; χρήζειν: P. I, 3, 15, 12; ὠνεῖσθαι, πρίασθαι: P. I, 4, 21, 22; G. IV, 17, 546, 19; A. 6, 42, 7; (παρά: P. II, 15, 220, 16; V. I, 16, 379, 7);

β) post verba sentiendi: ἀκούειν (Homer Ξ 524; Soph. Ai. 1235): P. I, 17, 87, 11; V. I, 4, 325, 7; G. I, 7, 35, 23; II, 20, 225, 3 (παρά: G. II, 1, 147, 16; V. I, 3, 321, 14) πυνθάνεσθαι: V. I, 14, 371, 10; G. III, 5, 298, 23; (παρά: G. II, 22, 236, 14; ἀπό: G. I, 7, 38, 1); γνῶναι: G. I, 19, 97, 9; προγνῶναι: G. I, 28, 130, 10; μαθεῖν: P. I, 4, 20, 17; G. III, 32, 414, 14; (παρά: P. 1, 6, 31, 4; G. II, 21, 228, 9; ἀπό: G. IV, 19, 556, 13);

γ) post verba timendi: δειμαίνειν: G. IV, 16, 544, 7; δεῖσαι: P. I, 13, 64, 3.

2) Tum proferamus locos, quibus praepositio πρός cum verbis passivis coniuncta legitur:

α) cum verbis dicendi, sentiendi sim. velut: ἀγορεύεσθαι: V. I, 21, 397, 6; ἀπαγορεύεσθαι: P. I, 13, 65, 8; G. IV, 23, 578, 9; προαγορεύεσθαι: B. II, 25, 265, 7; ἀγγέλλεσθαι: A. 2, 21, 14; ἐπαγγέλλεσθαι: P. I, 4, 18, 22; G. IV, 23, 578, 10; αἰτεῖσθαι: G. IV, 27, 605, 19; ἀναπείθεσθαι: A. 9, 59, 5; δηλοῦσθαι: G, I, 18, 88, 16; ἐλέγχεσθαι: G. I, 4, 21, 16; ἐντέλλεσθαι: G. I, 4, 24, 4; ἐπι-

τάττεσθαι: P. I, 11, 55, 11; A. 16, 98, 19; *καλεῖσθαι*: P. I, 19, 101, 2; V. II, 13, 469, 1; *λέγεσθαι*: P, I, 11, 54, 21; G. II, 6, 169, 7; *ἀντιλέγεσθαι:* P. I, 11, 55, 4; *ὀνομάζεσθαι:* P. I, 17, 85, 12; A. 21, 121, 2; (*ὑπό*: A. 7, 50, 7); *σημαίνεσθαι*: P. II, 4, 167, 11; *καθορᾶσθαι*: P. II, 13, 213, 2; G. II, 1, 148, 13; *ὑπερορᾶσθαι*: V. II, 15, 478, 14;

β) cum verbis tenendi et detinendi: *ξυλλαμβάνεσθαι*: V. I, 4, 325, 5; *καταλαμβάνεσθαι*: G. II, 29, 268, 19; A. 3, 25, 8; (*ὑπό*: G. II, 17, 214, 2); *ἔχεσθαι*: P. II, 5, 174, 20; V. I, 2, 317, 4: G. I, 17, 85, 8; (*ὑπό*: V. I, 25, 408, 1); *κατέχεσθαι*: V. II, 12, 461, 14; *φυλάττεσθαι*: P. II, 21, 245, 22; *ξυμποδίζεσθαι*: G. IV, 23, 582, 17; *φρουρεῖσθαι*: G. II. 18, 219, 19; *ἀποκλείεσθαι*: P. II, 21, 246, 9;

γ) cum verbis imperandi, vincendi: *ἄρχεσθαι:* G. I, 12, 68, 12; *ἡττᾶσθαι*: P. I, 15, 76, 22; V. II, 11, 455, 7; G. I, 27, 128, 20; (*ὑπό*: G. III, 8, 311, 17); *καταστρατηγεῖσθαι*: P. II, 17, 226, 14; *κρατεῖσθαι*: G. IV, 8, 491, 11; *τυραννεῖσθαι*: G. I, 1, 6, 13;

δ) cum verbis movendi: *ἄγεσθαι*: V. I, 13, 368, 1; G. I, 2, 13, 6; *ἀποτίθεσθαι*: G. I, 9, 47, 3; *βάλλεσθαι*: P. I, 14, 69, 23; G. I, 14, 76, 4; (*ὑπό*: G. IV, 8, 496, 8; *παρά*: G. II, 17, 215, 22); *ἕλκεσθαι*: P. II, 9, 193, 7; *ξυλλέγεσθαι:* G. II, 40, 454, 4; *πέμπεσθαι*: V. I, 4, 330, 4; (*παρά*: V. II, 11, 457, 15); *προπέμπεσθαι*: P. II, 5, 174, 12; *στέλλεσθαι*: P. II, 7, 181, 18; V. II, 4, 429, 13; G. III, 30, 402, 4; A. 4, 83, 8; (*παρά*: P. II, 10, 198, 23); *τάσσεσθαι*: G. III, 30, 402, 5; *φέρεσθαι*: V. II, 9, 447, 10; G. III, 40, 452, 15; *ἐκφέρεσθαι*: G. IV, 20, 566, 17; *καταφέρεσθαι*: P. II, 10, 195, 20;

ε) cum verbis faciendi vel multo saepius iniuriam faciendi: *ἀδικεῖσθαι:* G. I, 4, 22, 16; III, 18, 253, 9; (*ὑπό*: P. II, 15, 220, 2; *παρά*: G. II, 21, 229, 20); *ἁμαρτάνεσθαι*: A. 7, 52, 18; (*ὑπό*: P. I, 24, 120, 8); *ἀμελεῖσθαι*: G. I, 18, 91, 7; (*παρά:* P. II, 15, 219, 8; G. II, 21, 229, 19; *ὑπό*: ae. VI, 340, 19); *ἀνδραποδίζεσθαι:* P. II, 15, 217, 11; *ἀπατᾶσθαι:* P. I, 4, 19, 18; V. II, 22, 508, 8; *βιάζεσθαι*: P. I, 24, 120, 8; V. I, 22, 400, 16; G. III, 18, 353, 9; (*ὑπό*: P. I, 25, 129, 9; G. IV, 24, 590, 1); *ἐνοχλεῖσθαι*: P. I, 18, 95, 13; G. 19, 94, 9; A. 26, 150, 21; (*ὑπό*: V. II, 15, 480, 13; *παρά*:

G. II, 21, 229, 19); *κακίζεσθαι*: G. I, 20, 101, 14; *κακοῦσθαι*: G. III, 9, 312, 10; (*ὑπό*: G. II, 6, 170, 18); *κολάζεσθαι*: G. I, 8, 44, 3; A. 7, 50, 3; *κροτεῖσθαι*: G. I, 5, 28, 19; *πιέζεσθαι*: V. II, 13, 468, 15; *παίεσθαι*: P. II, 22, 251, 6; *πλήττεσθαι*: G. IV, 14, 534, 22; (*ὑπό*: G. I, 7, 32, 20); *πράττεσθαι*: P. I, 24, 123, 13; V. II, 14, 473, 11; *ὠθεῖσθαι*: P. II, 8, 189, 4; (*ὑπό*: P. I, 24, 128, 10); *διωθεῖσθαι*: G. III, 40, 452, 10;

ζ) cum verbis oppugnandi et expugnandi: *ἁλίσκεσθαι*: P. I. 10, 46, 14; V. I, 5, 331, 11; G. I, 9, 48, 10; A. 7, 47, 17; (*ὑπό*: A. 11, 77, 6); *κυκλοῦσθαι*: G. II, 17, 216, 16; *πολεμεῖσθαι*: G. II. 28, 264, 16; (*ὑπό*: ae. VI. 6, 340, 18); *πολιορκεῖσθαι*: G. I, 7, 37, 12; III, 16, 340, 12, quo loco legendum est *πρὸς Τωτίλα*, non *πρὸς Τωτίλᾳ*, quod Dindorfius praebet;

η) cum verbis rapiendi: *ἀφαιρεῖσθαι*: P. I, 18, 92, 15; G. II, 9, 182, 14; *ληίζεσθαι*: G. I, 12, 67, 1; *στερεῖσθαι*: V. I, 11, 361, 6; 7; G. III, 9, 312, 16;

ϑ) cum verbis delendi: *ἀφανίζεσθαι*: G. III, 5, 300, 8; *δῃοῦσθαι*: G. III, 33, 416, 19; *διαφθείρεσθαι*: G. II, 6, 167, 18; (*ὑπό*: G. I, 23, 112, 18; V. I, 4, 331, 18); *καταφλέγεσθαι*: V. 8, 326, 16; ae. II, 10, 240, 21; *κτείνεσθαι*: G. II, 10, 187, 4; (*παρά*: P. I, 14, 73, 19); *λύεσθαι*: P. II, 1, 155, 16; G. II, 7, 176, 20; *καταλύεσθαι*: V. II, 7, 441, 8; *ῥοφεῖσθαι*: G. IV, 6, 486, 14.

3) Restant loci, ubi verba passivae vel intransitivae notionis cum praepositione *πρός* copulentur: *ἀπολωλέναι*: P. II, 3, 162, 9; V. I, 2, 316, 17; G. I, 13, 72, 14; *θνήσκειν*: P. II, 3, 159, 1; V. II, 12, 462, 13; A. 13, 83, 4; *καταστῆναι*: *πρὸς Ἰουστινιανοῦ μὲν ἄρχειν Ἐρούλοις κατέστη πρότερον*: G. IV, 25, 593, 14; sequitur scribendum esse: *ὅς τότε τῆς αὐλῆς ὕπαρχος καταστὰς πρὸς Βελισαρίου* non *πρὸς Βελισάριον*: G. I, 20, 101, 16; *πίπτειν*: G. I, 29, 137, 2; *φεύγειν*: G. IV, 5, 477, 1; *γεγονέναι* vel *γίγνεσθαι*: P. I, 18, 96, 19; V. I, 2, 314, 3; G. I, 20, 98, 7; A. 2, 22. 2; ae. I, 1, 172, 15; *εἶναι*: *ἠπείλησε δὲ τὰ δεινότερα Ἐδεσσηνοῖς πρὸς Περσῶν ἔσεσθαι*: P. II, 26, 269, 20; V. I, 14, 371, 9; G. I, 8, 41, 12; A. 2, 24, 16; (*παρά*: V. I, 16, 381, 6); *ξυμβαίνειν*: V. I, 8, 344, 2; G. I, 4, 23, 21; ae. II, 3, 217, 5; (*παρά*: P. IV, 26, 271, 21);

προχωρεῖν: G. IV, 10, 503, 11. Recte inseruit Herwerden *πρός* (G. III, 12, 327, 5): *ἐπεί τε οἱ [πρὸς] Κυπριανοῖ* (Mnem. IX. p. 151); *ὑπάρχει μοι*: G. III, 1, 281, 14.

4) Neque vero silentio praetereundum videtur permultos inveniri locos, quibus Procopius praepositione *πρός* adhibita hiatum vitasse videtur, id quod cum aliis tum his exemplis illustratur, ubi eadem verba variis iunguntur praepositionibus velut:

ἀγγέλλεσθαι: *τῶν ὑπὸ Στότζα παραγγελλομένων*: V. II, 15, 478, 12; *τὰ πρὸς τοῦ Χοσρόου ἐπηγγελμένα*: P. II, 29, 287, 4; *τῶν οἱ πρὸς αὐτοκράτορος ἐπηγγελμένων*: G. IV, 23, 578, 10;

ἀδικεῖσθαι: *τοὺς ὑφ' ἑτέρων ἀδικουμένους*: P. II, 15, 220, 2; *ἠδικήμεθα πρὸς Λαγγοβαρδῶν*: G. III, 34, 423, 19;

ἁλίσκεσθαι: *τῆς πατρίδος αὐτοῖς ὑπὸ πολεμίων ἁλούσης*; A, 11, 77, 6; *πόλει πρὸς πολεμίων ἁλούσῃ*: G. I, 9, 48, 10; *δύο ἐνιαυτοῖς ὕστερον ἢ πρὸς τῶν πολεμίων ἑάλω*: P. I, 10, 46, 14.

Similiter *ἁμαρτανεσθαι* P. I, 24, 120, 8 (*ὑπό*); A. 7, 52, 18 (*προς*); G. II, 21, 229, 19; *ἀμελεῖσθαι*: ae. IV, 6, 340, 19 (*ὑπό*); P. II, 15, 219, 8 (*παρά*); G. I, 18, 91, 7 (*πρός*); *ἀναιρεῖσθαι*: G. I, 4, 25, 10; A. 18, 106, 10 (*ὑπό*); P. I, 18, 98, 4 (*πρός*); *βιάζεσθαι*: P. I, 25, 129, 9 (*ὑπό*); G. III, 18, 353, 9; P. I, 24, 120, 8; V. I, 23, 400, 16 (*πρός*); *ἐνοχλεῖσθαι*: V. II, 15, 480, 13 (*ὑπό*); P. I, 18, 95, 13; G. I. 19, 94, 9; A. 27, 150, 21 (*πρός*); G. II, 21, 229, 19 (*παρά*); *πολεμεῖσθαι*: ae. VI, 6, 340, 18 (*ὑπό*); G. II, 28, 264, 16 (*πρός*); *ὠθεῖσθαι*: P. I, 25, 128, 10 (*ὑπό*); P. II, 8, 189, 4; G. III, 40, 452, 10 (*πρός*).

Sed qui ex his, quae modo attulimus, exemplis Procopium eadem diligentia ceteris omnibus eiusmodi locis hiatum vitasse colligat, in magno sit errore. Nam permulti inveniuntur loci, ubi, quamquam hiatus tollendus fuerat, tamen *ὑπό*, non *πρός* adhibuit Procopius.

En nonnulla exempla: *ἠναγκασμένοι ὡς μάλιστα, τῷ μὲν φαινομένῳ ὑπὸ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, τῷ δὲ ἀληθεῖ λόγῳ ὑπὸ σῆς, ὦ βασιλεῦ, γνώμης*: P. II, 3, 163, 14; *τιμωρεῖν Οὐαλεντινιανῷ ὑπ' ἀνδρὸς ἀνοσίου διαφθαρέντι*: V. I, 4, 331, 18; *ἔχονται ἤδη ὑπὸ τῶν πολεμίων*: V. I, 25, 408, 1; G. I, 231, 12, 18; II, 17, 214, 2; IV, 11, 511, 15; P. I, 25, 128, 5; *μὴ ὑπ' ἄλλου του τὸ τοιοῦτον ἢ ὑπὸ τῶν παίδων ἄμεινον ἔσεσθαι*: G. IV, 24, 588, 16; *περιυβρισμένος ἐνταῦθα ὑπ' ἀνδρῶν*: A. 4, 32, 15.

II. Cum dativo copulatum πρός nihil, de quo disseramus, praebet dignum nisi illum praepositionis pleonasmum, qui nonnullis locis occurrit in formula πρὸς ἐπὶ τούτοις „praeterea" = πρὸς τούτοις cf. G. IV, 22, 574, 5; ae. I, 9, 198, 17; 20, 202, 8; II, 6, 226, 20; 10, 236, 12, IV, 2, 269, 24; 6, 291, 3.

ἐπί: I) cum genitivo: In primis est notandum verba nominandi a Procopio non solum cum praepositione ἀπό, sed etiam cum ἐπί coniungi, quem dicendi usum, apud Herodotum quidem frequentissimum (cf. Lundberg p. 32), ab Atticorum sermone alienum*) his exemplis Procopianis illustrabo: ἐπὶ τοῦ Βελισαρίου ὀνόματος (καλεῖν): G. I, 20, 98, 12; ἐπὶ τοῦ ὀνόματος τούτου (ἐπικαλεῖν): G. I, 21, 104, 8; ae. IV, 1, 331, 25; G. IV, 1, 462, 12 (προσαγορεύειν); ἐπὶ τοῦ οἰκιστοῦ τῆς προσηγορίας (ὀνομάζειν): ae. IV, 11, 303, 3; ἐπὶ τοῦ νάρθηκος: ae. V, 6, 323, 22; cf. ἀπὸ τῆς τέχνης: P. I, 1, 11, 14; ἀπὸ τῆς ἰδέας: 24, 127, 10.

Librariorum autem errore ἐπί cum genitivo ponitur his locis: α) G. II, 10, 185, 11: ἢν Γότθοι πύθωνται τὸν Ῥωμαίων στρατὸν ἄγχιστα ἐπὶ Ῥαβέννης εἶναι. Lege ἄγχιστά πη Ῥαβέννης; cf. G. III, 35, 431, 7; IV, 35, 637, 20;

β) G. II, 4, 162, 11: ὁ Βέβιος ἐμυκήσατο μέν, οὐ μέντοι ἠρεύξατο, καίτοι γε καὶ λίαν ἐπίδοξος ἐπ' αὐτοῦ ἐγεγόνει, ὅτι ἐρεύξεται. Corrige ἀπ' αὐτοῦ, quo nihil frequentius est apud Procopium;

γ) ἐπὶ τῶν κατ' αὐτοὺς πολεμίων ἐχώρησαν δρόμῳ: G. I, 29, 139, 18 (ἐπὶ τοὺς πολεμίους χωρεῖν: G. II, 21, 233, 22; 23, 239, 18). Sed ἐπί cum gen. hostili notione usurpatum vix a quoquam scriptore Graeco usurpatur (cf. Schweigh. lex. ἐπί 2, p. 136). Quare Procopium scripsisse suspicor εὐθὺ τῶν κατ' αὐτοὺς πολεμίων ἐχώρησαν δρόμῳ. Cf. εὐθὺ τῶν πολεμίων ἐχώρουν: P. II, 25, 264, 21; εὐθὺ τῶν βαρβάρων ἰέναι: G. I. 27, 126, 5; εὐθὺ τῶν πολεμίων ἰέναι: G. II, 21, 231, 14; εὐθὺ τῶν ἐναντίων ἐχώρει: G. III, 4, 296, 18;

δ) G. IV, 7, 489, 17: τὸ χάος οὐκ ἐπὶ παλαιοῦ γεγονὸς ἔτυχεν. Lege: ἐκ παλαιοῦ.

*) Krebs p. 82: Nicht üblich ist in der attischen Sprache die Rektion von ἐπί c. gen. bei Verben des Benennens; solche Fügungen kennt nur die jüngere Sprache.

II. Cum dativo copulatum ἐπί haec commemoranda praebet:

1) Ac primum quidem permulta inveniuntur exempla, in quibus ἐπί hostili significatione instructum idem valet, quod κατά c. gen. vel πρός c. accus. Quem dicendi usum Procopius pariter atque Herodotus (Lundberg p. 34) et Thucydides (III, 13) communem habet cum Homero (*Β* 472; *Ε* 124; *Λ* 442: ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι pro κατὰ Τρώων) aliisque poetis (Aesch. Prom. 97; Eur. Med. 632).

Ex Procopio haec notavi exempla: ἡ στάσις ἐπ' αὐτοῖς ἤκμαζε: P. I, 24, 123, 10; μεγάλας δυνάμεις ἐπὶ τῇ σῇ ἀρχῇ ἑταιρίζεσθαι: P. II, 2, 157, 10; ἐπὶ τοῖς σοῖς πράγμασιν: P. I, 3, 165, 13; διόμνυσθαι ἐπὶ τῇ πολιτείᾳ: V. II, 18, 490, 19; ὅπλα ἀνταίρειν ἐπὶ Ῥωμαίοις: G. I. 1, 7, 8 (merum dativum legis: G. I, 8, 41, 8; III, 4, 295, 13); (ἡμᾶς) ὅπλα ἐφ' ὑμῖν ἀραμένους: G. III, 17, 346, 15; ἐπὶ τῇ πόλει ἐνέδρα ἔσται: G. I, 19, 96, 10; τοῖς ἵπποις ἐπὶ τοῖς πολεμίοις χρῆσθαι: G. II, 21, 231, 20; φθονεροὺς ἡμᾶς ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς γεγενῆσθαι: G. III, 8, 311, 23; διαβόλους ἐπ' ἀλλήλοις γενέσθαι: A. 4, 30, 9; τοὺς Γραικοὺς ἐπὶ τῇ πατρίδι ἐπάγεσθαι: G. III, 21, 367, 18; πράγματα ἐπὶ Ῥωμαίοις νεώτερα πράττειν: G. III, 32, 408, 13; δόλους ἐπί τε Ἰουστινιανῷ καὶ τῇ πολιτείᾳ ἐπινοεῖν: G. III, 32, 408, 18; περὶ ξυμμαχίας παρακαλέσουσιν ἐφ' ἡμῖν τοῖς οὕτω κατεσπουδασμένοις ὑμῖν: G. III, 34, 422, 17; ὧν ὁ Χοσρόης ἐγκεχείρηκεν ἐφ' ἡμῖν: G. IV, 8, 492, 8; ἔπρασσε πρὸς Μερμερόην ἐπὶ τῇ πατρίδι προδοσίας πέρι: G. IV, 14, 531, 16; τὴν δίωξιν ἐπ' αὐτοῖς δι' ὀλίγου πεποιημένοι: G. IV, 20, 564, 16; κακουργῶν ἐπὶ τῇ πολιτείᾳ: G. IV, 27, 603, 5 (ἐς τὴν πολιτείαν: (G. III, 32, 408, 11); ἐπὶ τοῖς νόμοις ξυγομαχοῦντες: G. IV, 30, 615, 8; σκῆψιν ἀξιόχρεων ἐπ' αὐτῷ οὐδεμίαν κεκομισμένοι: A. 4. 34, 17; ψευδομάρτυρας ἐπ' ἐκείνῳ διερευνωμένη οὐδέποτε ἀνίει: A. 17, 105, 14; ἅπαντα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Παύλῳ τε καὶ Ῥόδωνι καὶ Ἀρσενίῳ εὐθὺς ἐκίνει: A. 27, 151, 13.

2) Deinde notanda est illa formula ἐφ' ᾧ „ea conditione ut“, quam Procopius, ut erat variandi cupidissimus, coniungit.

α) cum indicativo futuri, qua dicendi ratione usus imitatur Thucydidem (IV, 30): P. I, 9, 43, 12; 22, 113, 19; II, 3, 163, 22; 21, 247, 16; G. I, 1, 9, 22; 6, 29, 8; II, 7, 174, 19; 27, 259, 15; 28, 261, 14; III, 2, 288, 13; 10, 316, 12; IV, 5, 479, 8; 26, 597, 8; 35, 642, 14;

β) cum indicativo praesentis: P. I, 3, 15, 13;

γ) cum coniunctivo et optativo: G. II, 19, 223, 23; 21, 232, 16; 28, 260, 8; P. I, 19, 103, 10; V. II, 13, 464, 4; 22, 508, 17 — P. I, 22, 111, 21; V. II, 25, 516, 15;

δ) cum infinitivo praesentis (Plato Apol. Socr. p. 29, C.), aoristi, futuri: P. II, 10, 198, 17; 11, 199, 9; G. I, 13, 71, 9; IV, 15, 537, 1; V. I, 3, 323, 20; 4, 327, 14; 7, 343, 3.

Iam vero exempla afferamus, in quibus formula *ἐφ' ᾧ* significat ea mente, „eo consilio ut"

α) sequente indicativo futuri post verbum *στέλλειν:* P. I, 11, 53, 15: 21, 110, 17; II, 7, 181, 18; 22, 249, 5; V. I, 11, 361, 16; II, 5, 431, 14; G. I, 2, 15, 9; 16, 2; 13, 72, 24; 24, 116, 12; *πέμπειν*: P. I, 25, 134, 4; V. I, 24, 404, 20; G. I, 27, 127, 11; II, 19, 221, 11; 28, 265, 3; III, 13, 330, 8; IV, 23, 577, 10; *ἰέναι:* G. I, 16, 81, 6; *ἀφικνεῖσθαι*: G. II, 29, 266, 5; *κρύπτειν*: G. II, 23, 240, 12; *παραδιδόναι:* P. II, 11, 201, 4; *λιπεῖν*: G. II, 16, 212, 17; *καλεῖν:* P. II, 28, 280, 8;

β) cum coniunctivo et optativo: *τῶν ἑπομένων τινὰς ἔπεμψεν, ἐφ' ᾧ . . . ἐσαγγείλωσιν*: G. I, 7, 37, 20; 8, 39, 15; 18, 91, 10; II, 4, 159, 18; 11, 188, 8; III, 20, 361, 22; P. I, 15, 74, 18; II, 21, 243, 7; 26, 269, 15; *ἔπεμψε τὸν Ἀλέξανδρον, ἐφ' ᾧ ἀγγείλειε*: G. I, 3, 18, 16; G. I, 16, 82, 8; II, 18, 221, 2; II, 22, 237, 19; III, 1, 286, 20; 6, 302, 14; IV, 32, 621, 25;

γ) cum indicativo praesentis: *Βελισάριον μεταπέμψασθαι, ἐφ' ᾧ τά τε βασίλεια καὶ Ἰταλίαν παραλαβὼν ξύμπασαν ἐν φυλακῇ ἔχει*: G. I, 6, 33, 2, nisi forte Procopius scripsit *ἔχοι* (cf. G. II, 6, 171, 3); *Πρόβον ἐς Βόσπορον ἔπεμψεν, ἐφ' ᾧ στράτευμα Οὔννων χρήμασιν ἀναπείσας Ἴβηρσι πέμπει (πέμποι?) ἐς ξυμμαχίαν*: P. I, 12, 57, 16; *περιιόντες ἐζήτουν, ἐφ' ᾧ κτείνουσι* sc. *αὐτούς*: P. I. 24, 123, 3 (*κτενοῦσι?* G. I, 2, 16, 2).

3) Restant aliquot loci librariorum errore corrupti:

α) V. I, 11, 358, 21: ὅσοι οὐκ ἐπὶ τὸ δοῦλοι εἶναι . . . ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ ἐς τὴν πολιτείαν ἀφίκοντο; lege ἐπὶ τῷ δοῦλοι εἶναι cf. Braun p. 26;

β) G. IV, 27, 602, 11: τῶν ἐπὶ τοῦ παλατίου φυλακῆς τεταγμένων λόχων; corrige φυλακῇ; cf. ἐπὶ τῇ αὐτῶν φυλακῇ μείναντες: III, 36, 434, 8; ἐπὶ τῷ Ῥώμης φυλακτηρίῳ ἐτέτακτο: 434, 18; id. IV, 12, 522, 18;

γ) G. I, 18, 87, 16: ξύμπασα ἡ τοῦ πολέμου ῥοπὴ ἐπ' αὐτὸν ἔκειτο; lege ἐπ' αὐτῷ. Cf. ἐφ' ὑμῖν: G. I, 20, 101, 2; 28, 131, 8: III, 21, 367, 1; P. II, 15, 221, 8; ἐπὶ ταῖς δαπάναις: G. IV, 23, 579, 19;

δ) G. I, 23, 111, 15: ὑπερφρονεῖν τε τῶν πολεμίων ἐκέλευε (sc. τοὺς στρατιώτας) καὶ ἐπὶ τῷ θαρσεῖν ἀντικαθίστη: Quibus verbis Procopius illum locum Thucydideum (II, 65, 9) imitatus est, ubi Thucydides de Periclis eloquentia haec dicit: δεδιότας αὖ ἀλόγως ἀντικαθίστη πάλιν ἐπὶ τὸ θαρσεῖν. Quo loco Thucydideo confirmatus etiam Procopius ἐπὶ τὸ θαρσεῖν scripsisse suspicatur Classenus, cuius emendatio aliis locis Procopianis probatur velut: V. II, 11, 455, 22; G. III, 25, 382, 22; cf. Braun p. 18.

Codicum autem lectionem defendam (G. IV, 11, 514, 4), quo loco Herwerden (Mnem. IX, p. 153) legendum esse censet: κράνη μὲν ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντες pro ἐν ταῖς κεφαλαῖς. Cf. P. II, 3, 161, 17: ξυνέβαινε γάρ οἱ ἐν τῇ κεφαλῇ κράνος οὐκ εἶναι.

III) In usu praepositionis ἐπί cum accusativo constructae Procopius nihil praebet, quod a sermone Atticorum scriptorum abhorreat. Neque vero silentio praetermittenda est formula ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον, qua Procopius utitur:

1) de tempore longissimo ad exemplum Thucydidis (I, 20): ἐμήδιζον ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον (iam diu): G. IV, 16, 541, 4. Frequentissime autem haec formula temporali notione instructa significat plerumque; cf. G. I, 2, 13, 17; II, 4, 163, 1; 12, 194, 2; III, 4, 295, 1; 16, 341, 22; 17, 348, 16; 27, 392, 4; 33, 419, 3; 35, 429, 5; IV, 6, 483, 12; 13, 525,

23; 14, 530, 15; 22; 15, 537, 17; 16, 546, 11; 22, 575, 15; 24, 589, 5; P. I, 24, 122, 16; II, 2, 156, 21, 23, 585, 13; *ἐκ τῶν ἐπὶ πλεῖστον* praebent codices P. I, 15, 77, 21; corrige *ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον*.

2) de spatio longissimo: *χώραν ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον ἄνυδρόν τε καὶ ἀνθρώπων ἔρημον οὖσαν:* P. I, 17, 85, 19; id. G. IV, 10, 502, 11; 17, 85, 19 (*ἐπὶ πλεῖστον:* G. I, 12, 62, 5; IV, 24, 255, 21); *ὅδε γὰρ περίβολος ἐπιμαχώτατος ἦν ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον*: P. I, 21, 108, 6; *ἡ πόλις ἥδε λοφώδης μέν ἐστιν ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον*: ae. V, 6, 321, 10.

3) Huc referam: *διεφθαρμένου ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον Ῥωμαίων τοῦ γένους* „maximam partem" G. IV, 12, 522, 23.

4) Denique exemplum afferam, in quo *ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον* idem valet, quod „ut plurimum": *ἐς ἡμέρας ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρὶ σταθμοὺς κατεστήσαντο, πὴ μὲν ὀκτώ, πὴ δὲ τούτων ἐλάσσους, οὐ μέντοι ἧσσον ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον ἢ κατὰ πέντε*: A. 30, 161, 16.

ὑπό: I) Cum genitivo copulata haec praepositio ad auctorem significandum plurimis locis Procopianis pronomen aliquod assumit velut:

ὑπὸ τούτου: A. 29, 158, 13; *ὑπ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως:* ae. III, 6, 260, 10; *ὑπ' αὐτῶν*: V. II, 8, 444, 4; A. 18, 106, 10; *ὑπ' ἐκείνης:* G. 1, 4, 25, 10; *ὑπ' ἐκείνων*: V. II, 2, 418, 10; *ὑφ' ἑτέρων*: P. II, 15, 220, 2; V. II, 17, 488, 18; G. II, 7, 177, 16; IV, 24, 590, 1; *ὑπὸ σφῶν:* V. II, 15, 480, 13; *ὑπὸ σφῶν αὐτῶν:* G. I, 23, 112, 18; *ὑπ' ἀλλήλων:* P. I, 25, 128, 10; V. I, 6, 339, 5; *ὑφ' οὗ*: ae. I, 170, 3; *ὑφ' ὧν*: P. I, 15, 74, 22; *ὑφ' ὅτου:* G. I, 7, 33, 20; IV, 8, 496, 8; ae. 170, 12; *ὑφ' ὁτουοῦν*: P. I, 24, 120, 8; II, 17, 214, 2; *ὑφ' οἵων τε καὶ ὁπόσων*: G. III, 8, 311, 17.

Tum proferam locum, quo praepositio retracto accentu casum suum videtur sequi: *ταύτης τε ὕπο βιαζόμενοι ἐς ὀλιγωρίαν τῶν ἄλλων ἀπόντων ἐτράποντο*: V. II, 4, 424, 17. Unus codex (H. L.) praebet *ὕπο βιαζόμενος*; Maltreti editio: *ὑποβιαζόμενοι*. Qua lectionum varietate et loco illo Thucydideo nixus (*ὑπερβιαζομένου γὰρ τοῦ κακοῦ οἱ ἄνθρωποι . . . ἐς ὀλι-*

γωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων: IV, 52, 3), quem locum Procopius sine dubio imitatus est, scripsit H. Braun (p. 35) optimo iure *ὑπερβιαζομένης* (sc. *ἐπιθυμίας*). Loco autem citato (G. II, 21, 232, 13: *τοῦ κακοῦ ὑπερβιαζομένου*) Braun addere poterat: *τοῦ λιμοῦ ὑπερβιαζομένου*: G. II, 20, 228, 2; *ὑπερβιαζομένου τοῦ ὁμίλου*: G. IV, 9, 501, 15.

Ad significandum eum, cuius dicioni aliquis obnoxius est, *ὑπό* cum gen. copulatum uno loco inveni: *τῶν ὑπὸ σοῦ στρατευομένων*: G. III, 13, 325, 17.*

II) In usu huius praepositionis cum dativo et accusativo constructae nihil ab Atticis differe videtur Procopius.

---

*) Cf. Kühner II, 7. p. 453: „*ὑπό* mit dem Genitiv zur Angabe der Unterwürfigkeit ist selten."

C.

Quibus de singularum praepositionum notione praemissis ex ingenti, quam suppeditant Procopi libri, exemplorum copia aliquot enumeremus, in quibus praepositiones eandem vim obtinentes si non in eadem sententia, at in eadem pagina inter se variantur*) velut:

ἀπό et *ἐκ*: *ἐξ αἰτίας οὐδεμιᾶς*: G. II, 14, 203, 5; *ἀπ' οὐδεμιᾶς αἰτίας*: 204, 16; *τὸ βέλος ἀπὸ τοῦ προσώπου ἀφελέσθαι*: G. II, 2, 152, 21; *ἐκ τῆς κεφαλῆς*: 153, 15; *ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων τοὺς τειχομαχοῦντας ἀμύνεσθαι*: G. IV, 14, 530, 8; *ἐκ τῶν ἐπάλξεων*: 530, 17; *οἱ βάρβαροι κατὰ κορυφὴν ἔκ τε τῆς πέτρας καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους βαλλόμενοι*: P. II, 8, 188, 4;

ἀπό et *διά*: *δι' αὐτὸ τὴν ἐπωνυμίαν λαβεῖν*: G. IV, 2, 465, 14; *ἀπ' αὐτοῦ ὀνομάζεσθαι*: 465, 16;

ἀπό et *παρά*: *τά τε ἀπὸ τοῦ κρείττονος εὐμενῆ ἔσται καὶ τὰ παρ' ἡμῶν φίλια*: V. I, 9, 351, 21;

παρά et *πρός*: (*Ἰουδαῖοι*) *δορυάλωτοι μὲν ἐκ Παλαιστίνης ἐς τὴν Ἀσσυρίαν ἀποκεκομισμένοι πρὸς τοῦ Μήδων στρατοῦ, παρὰ Κύρου δὲ βασιλέως ἀφειμένοι*: ae. II, 11, 242, 9 ss.; *δῶρα πολλὰ κομιζόμενοι πρὸς τῶν ἔμπροσθεν βεβασιλευκότων, καὶ παρὰ σοῦ*: G. III, 34, 421, 7 ss.;

πρός et *ὑπό*: *τοὺς μὲν γὰρ ἀγροὺς ἐστέρηντο πρὸς τῶν πολεμίων, ὑπὸ δὲ τοῦ βασιλέως στρατοῦ ἔπιπλα πάντα*: G. III, 9, 312, 26 ss.; P. I, 24, 120, 8 ss.;

---

*) Qua variandi ratione Procopium nonnunquam hiatum vitandi causa usum esse iam supra demonstravimus.

πρός et *παρά* et *ὑπό*: *παρ' ἡμῶν καταφρονεῖσθαι*: V II, 15, 478, 2; *ὑπὸ Στότζα παραγγέλλεσθαι*: V. II, 15, 478, 12; *πρὸς τῶν ἀρχομένων ὑπερορᾶσθαι*: V. II, 15, 478, 14;

πρός et *ἐπί* cum acc.: *αὕτη δὲ ἡ ἐσβολὴ τῷ Χοσρόῃ τούτῳ οὐ πρὸς Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα Ῥωμαίων πεποίηται, οὐ μὴν οὐδὲ ἐπ' ἄλλων ἀνθρώπων οὐδένα, ὅτι μὴ ἐπὶ τὸν θεόν*: P. II, 26, 267, 18;

πρός et *ἐν*: *τὴν ξύμβασιν βασιλεῖ πρὸς ἡδονῆς ἔσεσθαι οἴεται*: G. I, 6, 30, 9; *τούτοιν γάρ μοι οὐδέτερον ἐν ἡδονῇ ἐστι*: 31, 20;

πρός et *ἐς*: *πόλεμος αὐτοῖς πρὸς οὐδένα ἀνθρώπων, ὅτι μὴ ἐς Μαυρουσίους ἐγένετο*: V. I, 8, 344, 18; *τῆς ἐς Γότθους εὐνοίας*: G. I, 10, 55, 17; *εὔνοιαν τὴν πρὸς τοὺς Γότθους*: 56, 5, *τίθεσθαι μηχανὰς ἐς τοὺς πύργους*: G. I, 21, 103, 15; *τὸν δὲ ἄτρακτον ἐν τῇ κοίλῃ κεραίᾳ*: 103, 20;

ἐς et *ἐν*: *οὐ πολλοὶ ἐν ταῖς ἐπάλξεσι καθεωρῶντο*: G. I, 29, 141, 8; *ἐς τὰς ἐπάλξεις*: 141, 12; *ἔς τε τὴν δυσχωρίαν καὶ ἐν τῷ ὁμαλῷ περιθέοντες*: G. II, 27, 257, 20; *ἐν πύλῃ τῇ Σαλαρίᾳ καλουμένῃ γενέσθαι*: V. I, 2, 315, 6; *ἐς ταύτην δὲ τὴν πύλην γενόμενοι*: 316, 5; *ἐν ἐξουσίᾳ πολλῇ γεγόνασιν*: G. II, 14, 203, 16; *εἰς ἱκετείαν τῶν στρατηγῶν γεγονότες*: 203, 17;

ἐς et *παρά*: *ἐπεὶ παρ' αὐτὸν ἵκοντο, πρέσβεις ἐς αὐτὸν ἥξειν παρὰ βασιλέως ὑπέσχοντο*: P. II, 21, 247, 10; *οἱ ἄνθρωποι παρ' αὐτὸν ἧκον*: G. II, 20, 361, 21; *οἱ δὲ ἐς αὐτὸν ἐπανήκοντες*: 361, 24; *ἐς τοσοῦτον κινδύνου ἐλθεῖν*: G. I, 18, 90, 14; *παρὰ τοσοῦτον κινδύνου*: 90, 24;

ἐς et *ἀμφί*: *τὰ ἀμφὶ τῇ εἰρήνῃ*: P. I, 11, 54, 6; *τὰ ἐς τὴν εἰρήνην*: 54, 19; *τὰ ἐς τὸν Καβάδην*: P. I, 23, 116, 16; *τὰ ἀμφὶ τῷ Καβάδῃ*: 116, 18; *ἀμφὶ τὰ πρὸς βορρᾶν τοῦ περιβόλου*: G. I, 10, 52, 13; *ἐς τὰ πρὸς τὴν θάλασσαν τοῦ περιβόλου*: 53, 1: *ἀμφὶ σταδίους οὐχ ἧσσον ἢ ἐς τετρακισχιλίους τῆς ἠπείρου διέχειν*: G. IV, 20, 559, 15;

ἐς et *ἐπί*: *ἐς Καμπανίαν ᾔει*: G. I. 25, 119, 14; *ἐπὶ Καμπανίας*: 120, 13; *ἐπὶ Σικελίας πλεῖν*: G. III, 39, 445,

16; *ἐς Σικελίαν πέμπειν*: 445, 21; *ἐπὶ Βυζαντίου κατιέναι*: G. IV, 6, 485, 4; *ἐς Βυζάντιον*: 485, 11; *μέχρις ἐς τὸν περίβολον ἀπελαύνειν:* G. II, 5, 165, 10; *ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως περίβολον ἰέναι:* 165, 15; *ἐς τὴν ἕω*: P. I, 25, 133, 12; *ἐπὶ τὴν ἕω*: 133, 23; *οὐκ ἐς παράταξιν, ἀλλ' ἐπὶ κατασκοπῇ ἥκων*: G. I, 7, 33, 10;

ἐς et *περί: τῇ περὶ αὐτοὺς τιμῇ:* ae. I, 4, 189, 17; *ἐς αὐτούς*: 189, 21;

ἐς et *κατά*: *προσβολήν τινα κατὰ τοῦ περιβόλου ποιήσεσθαι ἰσχυρίζετο, οὐδὲ ἄλλῃ τινὶ ἐπιβουλῇ ἐς αὐτοὺς χρῆσθαι*: G. III, 7, 308, 5 ss.;

ἐς et *εἰς*: *Περσῶν μὲν εἰς ὑπαγωγήν, Ῥωμαίων δὲ ἐς τὴν δίωξιν:* P. I, 14, 73, 16;

περὶ et *ὑπέρ*: *περὶ τούτων ὀμεῖσθαι:* G. I, 8, 42, 9; *ὑπὲρ τούτων*: 43, 6; *οὐ περὶ νοερῶν ἢ νοητῶν τινος ἢ ἀφανῶς ἄλλως γίγνεται ζήτησις, ἀλλ' ὑπὲρ ποταμοῦ τε καὶ χώρας*: G. IV, 6, 483, 19; *τὸν περὶ τούτου λόγον*: G. IV, 7, 488, 7; *ἐν τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν λόγοις*: 488, 11; *βεβουλεῦσθαι ὑπὲρ τῶν παρόντων*: P. II, 16, 223, 13; *περὶ τῆς ἐκείνου* sc. *χώρας*: 224, 2;

περί et *ἀμφί*: *οὔτε οἱ ἀμφὶ Γελίμερα περὶ τοῦ Γώδα οὔτε οἱ ἐκ Σαρδοῦς ἥκοντες ἐρωτᾶν τι ἠξίουν ἀμφὶ τοῖς ἔν γε Λιβύῃ ξυνενεχθεῖσιν*: V. I, 25, 409, 8;

ἀμφί et *ὑπέρ*: *ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τὰ πιστὰ δώσειν*: V. II, 26, 521, 15; *ἀμφὶ τῇ σωτηρίᾳ*: 521, 21;

ἀμφί et *ξύν*: *οἱ ξὺν τῷ Σουνίκᾳ τε καὶ Αἰγᾷ*: P. I, 14, 71, 22; *τοὺς ἀμφὶ Σουνίκαν τε καὶ Αἰγᾶν:* 72, 14; *οἱ ξὺν τῷ Σίμᾳ τε καὶ Ἀσκᾷ*: 72, 16 (Dindorfius vitiose *Ἀσκᾶν*);

μετά et *ξύν* et *ἀμφί*: *τῶν μετὰ Ἰωάννου*: V. I, 19, 388, 24; *τοὺς ξὺν Ἰωάννῃ:* 390, 14; *οἱ ἀμφὶ τὸν Ἰωάννην:* 391, 11;

ἐκ-ἐπί; *ἐκ-ἐς*; *ἐκ-πρός*: *ἐκ τῶν ἑσπερίων ἐπὶ τὴν ἑῴαν μοῖραν:* G. IV, 6, 482, 3; *ἐκ τῶν ἀρκτῴων ἐς ἄνεμον νότον:* 482, 4; *ἐκ μεσημβρίας πρὸς βορρᾶν ἄνεμον:* 482, 5;

ἐπί et *ἐν*: *Βανδίλων μὲν ἐπὶ Λιβύης ἱδρυσαμένων, ἐν Ἱσπανίᾳ δε Οὐισιγότθων οἰκησαμένων:* G. IV, 5, 477, 13;

πρό et *ἀντί*: *ἀντὶ τῶν βελτίστων ἑλέσθαι τὰ ἥδιστα*: P. I, 18, 93, 23; *πρὸ τῶν αἰσχίστων τὰ κρείσσω*: 94, 3.

Quantopere autem scriptorem nostrum variatio praepositionum delectaverit, ex hoc loco (P. II, 18, 231. 1 ss.) optime intelleges:

Βελισάριος δὲ τούς τε ξὺν αὑτῷ ὡς εἰς παράταξιν ἔστησε καὶ τοῖς ἀμφὶ τὸν Πέτρον ἐπέστελλεν ὡς ἐπὶ ξυμβολῇ παρατάσσεσθαι, μέχρι αὐτὸς σημήνῃ εὖ τε εἰδέναι, ὡς οἱ βάρβαροι περὶ μεσημβρίαν ἐπιθήσονται σφίσιν, ἐκεῖνο δηλονότι ἐν νῷ ἔχοντες, ὅτι δὴ αὐτοὶ μὲν τροφῆς εἰς δείλην ὀψίαν μεταλαγχάνειν εἰώθασι, Ῥωμαῖοι δὲ ἀμφὶ μεσημβρίαν.

In extremo opusculo afferamus locos, ubi scriptor noster, ni Dindorfius errat, elisionem, quam vocant, in praepositionibus adhibendis prorsus neglexit:

ἀμφί: *ἀμφὶ αὐτὸν*: G. I, 29, 140, 9; *ἀμφὶ ἡμέραν μέσην*: P. II, 13, 213, 8; id. V. I, 4, 326, 3; *ἀμφὶ ὄρος*: G. III, 23, 374, 1; *ἀμφὶ Ἀρταβάνῃ*: G. III, 32, 408, 8; *οἱ ἀμφὶ Ἀρταβάνην*: G. III, 32, 412, 15; *ἀμφὶ Ἀδριανοῦ πόλιν*: G. III, 40, 455, 16; *ἀμφὶ ἡλίου ἀνατολάς*: V. I, 4, 330, 13 et V. II, 4, 426, 3; *ἀμφὶ ἡλίου δύσιν*: G. II, 2, 151, 12;

ἀπό: *ἀπὸ οὐδεμιᾶς αἰτίας*: P. I, 16, 79, 19; cf. *ἀπ' οὐδεμιᾶς αἰτίας*: G. II, 14, 204, 16;

ἐπί: *ἐπὶ Ἀναστασίου βασιλεύοντος*: P. II, 14, 215, 4; *ἐπὶ Ἀσσυρίας*: P. II, 19, 234, 3 et 14; A. 2, 22, 16; *ὡς ἐπὶ ἁρπαγήν*: P. II, 25, 264, 15; *ἐπὶ Αἰτωλίας*: G. I. 24, 116, 14; *ἐπὶ Οὐρβῖνον*: G. II, 19, 221, 12; *ἐπὶ Ἀπουλίαν*: G. III, 18, 355, 1; *ἐπὶ Ἀβασγούς*: G. IV, 17, 548, 21; *ἐπὶ Ἀρμενίους*: A. 2, 23, 15; *ἐπὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη*: A. 5, 37, 18; *ἐπὶ ἄλλους*: A. 22, 122, 17;

κατά: *κατὰ αἰχμαλώτους*: P. II, 14, 214, 19; *κατὰ εἴκοσι σταδίους*: V. I, 17, 381, 17; *κατὰ ἕνα*: V. I, 19, 390, 15; id. 424, 11; *κατὰ ἔχθος*: G. I, 5, 26, 14; id. 39, 1; *κατὰ*

ἡμίσεας: G. I, 9, 46, 7; *κατὰ ἥμισυ*: G. II, 19, 223, 2; *κατὰ ἄνθρωπον*: A. 57, 17; *κατὰ ἀνθρώπου φύσιν*: ae. V. 1, 310, 6;

μετά: τῶν μετὰ Ἰωάννου: V. I, 19, 388, 24;

παρά: *παρὰ Οὔννων:* G. IV, 18, 552, 17; *παρὰ Οὐραΐαν:* G. II, 30, 273, 1;

ὑπό: ὑπὸ ἀμαθίας: G. II, 30, 275, 6; id. P. II, 7, 180, 4; A, 11, 17; *ὑπὸ ἀνθρώπων*: A. 7, 50, 7; *ὑπὸ εὐσεβείας*: A. 13, 84, 19; *ὑπὸ ἀβελτερίας*: G. I, 4, 25, 20.

Num omnibus, quos modo attulimus, locis hiatus tollendus sit, is diiudicabit, qui nobis Procopium recenter editum donabit.